21 MAYIS 1942
PERŞEMBE
Beşinci Yıl No. 1451

Yeni Sabah

GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ

İDARE YERİ
Nuruosmaniye: No. 17
Telgraf : Yeni Sabah İstanbul
Telefon : 20795
Her Yerde 5 Kuruş

Fransa meselesi

Hakikatte Fransanın durumu gittikçe çapraşık bir şekil almaktadır. Laval, Fransanın zorluğunu azaltamamıştır. Berlin de, onu iktidar mevkiine çıkarmakla umduğu faydayı elde edememiştir. Bilâkis Laval, Fransada hür Fransız hareketini dolayısile kuvvetlendirmişe benziyor.

Yazan: HÜseyin Cahid YALÇIN

Fransanın tuttuğu yol hâlâ açık surette anlaşılamıyor ve muhakkak ki bu da Fransanın lehinde olmuyor. Yavaş yavaş bütün Fransız müstemlekeleri elden çıkacak gibidir. Vâkıa Hindi Çinî Fransa için kaybolmuş gibi görünüyorsa da Japonların mağlûbiyetinden sonra Uzak Doğuda kararlaşacak durum bunda kat'î âmil olacaktır. Madagaskar Fransa hesabına ve İngilizlerin elindedir. Martinik adası ve Antiller de Amerikan kontrolü teessüs edecektir. Şimdi Fransız Somalisi için de Müttefiklerde bazı ihtiyat tedbirleri almak emelinden bahsedilmiye başlandı.

Netice ne olursa olsun, bu vak'aların Fransız dahili siyasetine aksi tesir yapmaması ve Fransız efkârumumiyesini karıştırmaması imkân haricindedir. Aynı zamanda Fransayı yolundan çevirmek için Mihver propagandası bu vak'alardan istifadeye çalışmaktan geri kalmıyor. Bulgar radyosu bile gayrete gelmiş. Fransanın sadece bir protesto ile iktifa etmiyerek Mihverin yanıbaşında haklarını müdafaa için silâha sarılmasını tavsiye eder, bir lisan kullanıyor.

Laval'in başvekilliğe gelmesi ve Almanya ile sıkı bir iş birliği tesis etmek istediğini ilân etmesi Müttefikleri tedbir almıya sevketti. Martinikteki Amerikan teşebbüsü bunun bir misalidir. Fakat Laval'in karşılaştığı en büyük zorluğun İtalyanlardan geldiği muhakkaktır. İtalyanlar Korsika adasını, Nis ve Savoie'yi, Tunusu ilhak arzusundan vazgeçmiyorlar ve bu isteklerini son zamanlarda kuvvetlendirmiş görünüyorlar. Hattâ bir aralık telgrafların biri İtalyanın bu müfrit hırslarından dolayı Lavalin Müttefiklere yaklaşmak istediği yolunda garip bir haber bile getirdi. Laval İngiltere ve Müttefiklerine yakınlaşamaz. O bütün ümitlerini Mihverin galebesine bağlamıştır. Fakat Mihver ile anlaşmaya nasıl varacaktır?

İhtimal ki Laval için için, Almanya nezdinde İtalyanın yerini almak ümidini besliyor. Fakat kendisinde böyle bir politikanın mevcudiyeti kabul olunsa bile tatbik mevkiine nasıl koyacağını kestirmek kolay değildir.

Alman diplomasisinin de, Fransız - İtalyan ihtilâfından dolayı epeyce üzüntüde olduğunda şüphe edilemez. Çünkü ikisini de memnun etmekte ve ikisini de Alman hedeflerine doğru yürütmekte çok zorluk vardır. Almanya bir müddet Vichy ile Romayı biribirleriyle tehdit ederek onların tarafından bir müvazene ve itaat temin edebilir. Fakat bu oyunun sonuna kadar devam edebileceği çok şüphelidir.

Laval, İtalyanın bütün istediklerini, hattâ bunların bir kısmını kabul edecek olduktan sonra, Fransayı Almanyanın nüfuzu altına sokmaktan memleketi için ne fayda mülâhaza edecektir? Almanyanın Fransa hatırı için Romayı kırması ve onun Akdeniz ve Şimali Afrika üzerindeki emellerini tanımamıya gelmesi kabil midir? O halde bu iki zıddı telif nasıl olacaktır?

İşte kabil olamadığı içindir ki Fransa meselesi iki senedenberi halledilememiştir. Hattâ Lavalin başvekilliğe gelmesi bile bu meselenin hallıne doğru kat'î ve sarih adımlar atılmasını temin edememiştir.

Laval için değilse de Mareşal Pétain için gözönünde tutulacak daha başka meseleler bulunduğu da şüphesizdir. Çünkü Mareşalin Fransayı tamamen ikinci derecede bir devlet haline sokacak ve tam istiklâlini temin etmiyecek bir anlaşma tarzını kabul edeceğine ihtimal verilemez. Vakıa Mareşal, Fransanın mağlûp olduğunu ve kaderin verdiği hükme itaat etmek lâzım geldiğini kabul etmiştir. Fakat bunun mânası Fransayı galibin idaresi altına koymıya razı olmak değildir. Halbuki Avrupada İngiliz nüfuzu ve kuvveti hiçe inerse Fransanın başına gelecek akıbet budur.

Laval'in İtalyan meselesini halletmek ve Fransanın hareket serbestisini bir dereceye kadar kolaylaştırmak için doğrudan doğruya İtalyaya müracaat ettiğine ve Duce'ye bir mesaj gönderdiğine dair bir havadis de ortada dolaşıyor. Bir aralık İtalya, Fransa ve İspanya arasında bir latin birliğinden bahsolunmuştu. Fakat bütün bunlar işi gücü olmıyan muhitlerde uydurulmuş havadislere çok benzemektedir. Hakikatte Fransanın durumu gittikçe çapraşık bir şekil almaktadır. Laval Fransanın zorluğunu azaltamamıştır. Berlin de onu iktidar mevkiine çıkarmakla umduğu faydayı elde edememiştir. Bilâkis, Laval, Fransada hür Fransız hareketini dolayısile kuvvetlendirmişe benziyor. Fransada mukavemet ruhunun günden güne arttığı, bütün tedhiş siyasetine ve sıkıya rağmen suikastların artmasiyle sabittir. Laval Fransız halkına telkin ettiği nefret dolayısiyle Fransız halkının uyanmasını, kendisini toplamasını ve doğru yolu görmesini temin ediyor.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Suikast davası

Müddeiumumî, dün iddianamesile suçluların 450 inci maddeye göre cezalandırılmalarını istedi

Müddeiumumî dedi ki:

"Pavlof, hazırlanan bu trajedinin en korkunç aktörüdür"

Muhakeme 3 Haziran'a kaldı

Ankara, 20 (Yeni Sabah muhabiri bildiriyor) — Ankarada Fon Papen aleyhine yapılan suikast muhakemesine dün de Ankara Ağır Ceza mahkemesinde devam olunmuştur.

Riyaset, celse açılınca esas hakkındaki mütaleasını bildirmesini Müddeiumumiden istemiştir. Müddeiumumî Cemil Altay ayağa kalkarak iddianamesini okumıya başlamıştır.

İddianame 49 sayfadan ibaret olup hâdisenin vukuunu ve daha evvel geçirdiği safahatı ve nihayet maznunların ele geçmeleriyle hâsıl olan vaziyeti belirtmekte ve maznunların tecziyelerini istemektedir.

Müddeiumumî iddianamesine şöyle başlamıştır:

— Dost Alman devletinin Ankara Büyük Elçisi Fon Papen aleyhinde tertip ve 24 şubatta icrasına teşebbüs olunduğu halde bir tesadüf eseri olarak tahakkuk ettirilemiyen suikast hâdisesinin maznunları olmak üzere bu dört şahsı yüksek huzurunuza sevketmiş bulunuyoruz.

Üzerinde, cür'etli, sinsi ve hainane bir surette çalışıldığına şüphe olunmıyan ve yurdun her tarafında derin nefret hisleriyle karşılanan komplo hâdisesi etrafındaki mütaleamızı serde başlarken ufak bir istidrat yapmanın faydalı ve lüzumlu olacağı kanaatindeyim.

(Sonu Sa. 4, Sü. 1 de)

Cezayir üzerinde

İngiliz Fransız tayyareleri arasında bir muharebe

İki ingiliz, bir Fransız tayyaresi düştü

Vişinin tebliği

Visi, 20 (A.A.) — "Cezayir hâdisesi,, hakkında Vişide neşredilen resmî tebliğ:

Bir İngiliz deniz tayyaresi kara suları üzerinde uçmakta idi. Fransız tayyareleri devletler hukuku kaidelerine uygun olarak bu tayyareyi tevkife teşebbüs etmek suretiyle vazifelerini yapmışlardır.

Tayyare mukavemet ettiği için denize inmek zorunda kalmıştır. Bir İngiliz torpitosu tayyarelerimize ateş etmekte tereddüt etmemiştir. Bu hareketi takip eden muharebede bir İngiliz tayyaresi daha düşürülmüştür.

Londra, 20 (A.A.) — Vişi-

(Sonu Sa. 3 Sü. 5 de)

Kara sularımızda

Meçhul bir denizaltı

Duatepe motörünü top ateşile batırdı

Kazazedeler bugün limanımıza getiriliyor

Türk karasularında 300 tona yakın büyüklükte bir Türk motörü top ateşiyle batırılmıştır.

İlk tahkikattan öğrenildiğine göre, bu motör, Mustafa Giritlinin (Duatepe) motörüdür. Bir müddet evvel herhangi bir Bulgar limanına gitmiş, yükünü boşalttıktan sonra geriye dönerken muhtelif cinste 232 ton eşya ve malzeme yükliyerek İstanbula doğru yola çıkmıştır. Duatepe motörü evvelki gece Îğneada açıklarına geldiği va-

(Sonu Sa. 3, Sü. 6 da)

Mühim bir hareket

Almanya Hollanda'yı ilhak ediyor

Bunun için Hitlerin tedbir aldığı söyleniyor

Moskova, 20 (A.A.) — Röyter:

Stokholm'dan resmî Sovyet Ajansına gönderilen bir telgraf ta bildirildiğine göre Almanya Hollandayı ilhak etmek tasavvurundadır. Hollanda nasyonalist partisinin şefi Mussert başvekilliği tayin edilmiştir. Onun tesiri altında bulunan partinin ilhak teklifini kabul ettiği bildirilmektedir.

Şimdi Hollandada bulunan Nazi polis şefi Heydrich'in Hit-

(Sonu Sa. 3 Sü 7 de)

Mutlu günümüz 19 MAYISTA

Alman ve Rus radyoları dostane neşriyatta bulundu

Berlin diyor ki:

"Türkiyenin bu harpten masun kalması, çok kudretli siyaseti sayesinde mümkün olmuştur.,,

Londra halkevindeki parlak tezahürat

Ankara, 20 (Radyo Gazetesi) — 19 Mayıs Gençlik bayramı yalnız yurdumuzda değil, ecnebi memleketlerde de içten gelen tezahürata vesile olmuştur.

Alman radyosu, dün akşamki neşriyatında pek samimî bir dil kullanarak demiştir ki:

— 19 Mayıs 1919 Türk milletinin kalbinde gelecek günler için büyük bir kudret yaratmıştır. Bu kudret Türk asker ve diplomatlarının enerjik hareketlerile Türk milletinin istiklâlini kurtarmış ve bugünkü istikbalini hazırlamıştır. Vatan sevgisi ve vatan müdafaa azmi, 23 senedenberi Yeni Türkiyenin olgun siyasetinin temelini teşkil etmiştir. Bu siyaset şimdi kahraman İnönü ile birlikte yürümektedir. Türkiyenin bu harpten masun kalması, çok kudretli siya-

(Sonu Sa. 3, Sü. 6 da)

İngiliz tayyareleri

Manhein ve Saint Nazair'i şiddetle bombaladılar

Karşılıklı hücumlar arka arkaya devam ediyor

[*A.A. telgraflarından hulâsa edilmiştir.*]

İngiliz uçakları şimalî Fransa üzerine iki akın yapmışlardır. Bunlardan birinde 3 Alman av uçağı tahrip edilmiştir. İkinci Saint Omer'e karşı yapılmıştır.

İngiltere Üzerinde

Bu Salı sabahı erkenden, İngilterenin cenup doğu kıyısının bir noktasına bombalar atılmıştır. Hiç kimse yaralanmamış ve az hasar kaydedilmiştir.

Karşılıklı Hücumlar

Alman tayyareleri İngilterenin şark sahillerinde bir limana taarruz etmişler, bir çok tahrip ve yangın bombası atmışlardır.

İngiliz hava kuvvetleri de dün gece Almanyanın cenubu garbî kısmı üzerinde uçarak muhtelif yerlerde meskûn ma-

(Sonu Sa. 3, Sü. 6 da)

RUSYA'DA

Kerç'te üç Rus ordusu imha edildi

Alman kuvvetleri Harkofda taarruza geçtiler

Kerç yarımadası dün tamamen işgal edildi

[*A.A. telgraflarından hulâsa edilmiştir.*]

Alman resmî tebliğine göre, Alman hava ve kara kuvvetleri Kerç harekâtını dün sona erdirmiş, 17 piyade tümeni, 4 süvari tümeni, 3 piyade tugayı, 4 zırhlı tümenden müteşekkil üç büyük Rus ordusunu tamamen imha etmiştir. Orduların pek az bir kısmı Kerç boğazını atlıyarak Kafkas sahillerine kaçmıştır. Yarım ada üzerinde devam eden muharebelerde 1133 top alınmış, 323 Rus tayyaresi düşürülmüş, külliyetli harp malzemesi iğtinam edilmiştir. 13600 tonluk 10 gemi batıran Alman tayyareleri ayrıca 10 Rus gemisini de hasara uğratmışlardır.

Sovyet tebliği şudur:

"19 Mayısta Harkof istikametinde kıtalarımız taarruz hareketleri yaparak düşmanın mukabil taarruzlarını akim bırakmışlar ve ileri hareketlerine devam etmişlerdir.

Almanlar Harkof'ta Taarruza Geçtiler

Kızılyıldız gazetesinin cephedeki muhabiri Harkof kesiminde yeniden büyük bir tank muharebesi cereyan ettiğini haber vermektedir. Almanlar, uçaklarla desteklenmiş tanklarla bir mukabil taarruza geçmişlerdir. Ruslar, 81 tankı tahrip etmişler ve Rus hatları önünde alevler içinde bırakmışlardır.

Moskovaya göre, Sovyet kıtaları birkaç gün süren bir muha-

(Sonu Sa. 3, Sü. 3 de)

Martinique'deki Fransız gemileri

Amerika Hariciye Nazırı bunların hareketsiz hale getirilmeleri için her tedbirin alındığını söyledi

Vasington, 20 (AA) — Birleşik Amerika hariciye nazırı M. Cordell Hull bugünkü basın toplantısında, Martinik ve Gadelup'daki Fransız gemilerinin hareketsiz hale getirilmeleri için ilk tedbirlerin alındığını ve bu arada gemilerdeki akar yakıtın kaldırıldığını söylemiştir.

Fransız gemilerinin hareketsizliğini tamamlamak ve bu gemilerin silâhtan tecridi işini bitirmek için daha başka tedbirler de alınmak üzeredir.

M. Cordell Hull bu arada, her iki taraftan muhtelif noktaların incelenmesi için müzakerelere her gün devam edildiğini ilâve etmiştir.

Günün mevzuu

Japonlar nereye taarruz edecek?

Bunun dört koldan Çine yapılacağı anlaşılıyor

Çunking, 20 (A.A. — Burada dolaşan şayialara göre gelecek Japon taaruzu Hindistana ve Avustralyaya değil, Çine karşı yapılacaktır.

Resmî bir sözcü, taarruzun dört koldan yapılacağını tahmin ettiğini söylemiştir.

Garpta, Birmanyaya, cenupta Hindiçiniye, sahil eyaleti Çenkiang'a şimalde Sarı Nehri istikametinde.

Japonların Birmanyaya mühim miktarda takviye kıtaları getirdiği anlaşılmıştır.

Korsika'yı almak için

Musolini bir plân hazırlıyor

İtalyan ordusunu tensik etmek üzere bir Alman heyeti gönderildi

Berne, 20 (A.A.) — Röyter: İtalyan basını Musolini'nin Korsikayı ele geçirmek için bir plân hazırlamakta bulunduğu ihtimalini belirtmektedir. 21 Mayısta büyük faşist konseyinin toplanması münasebetiyle önemli kararlar verileceği temin ediliyor. Musolini'nin Korsikaya, Nise ve Tunusa dair isteklerini ileri süreceği beklenmektedir.

Musolini'nin Niyeti Tahakkuk Ediyor

Londra, 20 (A.A.) — Eğer Musolini Korsikayı, Tunusu ve Nisi işgal edeceğine dair kendi-

(Sonu Sa. 3, Sü. 6 da)

PASİFİK'TE

Birmanya'da İngiliz hava harekâtı inkişaf ediyor

Japonlar, bir Çin şehrine girdiler

Çinliler Şima cenubunda büyük bir taarruza geçti

[*A.A. telgraflarından hulâsa edilmiştir.*]

Neşredilen tebliğde İngiliz hava kuvvetlerine mensup kuvvetlerin Birmanyadaki Japon kuvvetlerine karşı yaptıkları hareketin genişlik ve sıklık bakımından artmağa devam ettiği söylenmektedir.

Birkaç gün evvel, Av tayyarelerinin muvaffakiyetli hare-

(Sonu Sa. 3 Sü. 5 de)

Dün Ali Suavi'nin hatırası anıldı

Maarif Müsteşarı radyo ile bir konuşma yaptı, bu münasebetle Üsküdar halkevinde de bir ihtifal tertip edildi

Tafsilât ikinci sahifemizdedir

HARP DURUMU

Kesin sonuçta hava kuvvetlerinin rolü

Yazan: Emekli General Kemal Koçer

Artık, harp hayatını, bütün varlıklariyle milletler yaşatmaktadırlar. Harbi yurdun kaynakları besler. Demokrasi harbe girerken mükellef bir orduya sahip değildi. Fakat, kaynaklarının zenginliğine, ırkın yetişkinliğine ve teknik seviyesine güveniyordu. Cephe, kuvvetini hinterlânttan alır. Hedef ise, Doğrudan doğruya muharip memlekettir.

İstikbal harbinin zafer yolunu uçak ve tanğın açacağına dair polemik, bu harp başlayıncaya kadar devam etti ve iki buçuk yılın olayları her iki silâhın kudretini nazarlarda canlandırdı. Bâdireden muvaffakiyetle sıyrılmak istiyenler, motör gücüne önem vermektedirler.

Doğuda yönetilecek Mihver taarruzlarını önlemek için kızıl

(Sonu Sa. 3, Sü. 3 de)

YENİ BÜTCE

Meclise verilen lâyıhaya göre, masraf bütcesi 393,029,479, varidat bütcesi de 394,328,340 lira olarak tesbit edildi

Çay ve Kahve inhisarı kabul edildi

"Yeni Sabah,, ın Ankara muhabirinden:

★ Bütçe Encümeni yeni masraf bütçesini 193,029479 ve varidat bütçesini de 394,328,340 lira olarak bağlamıştır. Yeni bütçenin müzakeresine Pazartesi günü umumî heyette başlanacaktır. Bütçe bastırılmış ve meb'uslara dağıtılmıştır.

Çay ve Kahve İnhisarı

★ Bugünkü Mecliste kahve ve çay inhisarı hakkındaki lâyihanın müzakeresine devam olunmuş ve lâyiha kabul edilmiştir. Kanuna göre, kahve ve çayın ithali, satışı devlet inhisarına alınmıştır. Bu inhisarı İnhisarlar İdaresi işletecektir. Bu maddelerin maliyetlerine ilâve edilecek inhisar resmi Vekiller Heyetince tesbit olunacak ve perakende satış fiyatları yurdun her yerinde ayni olacaktır. İnhisarlar İdaresi, lüzum görürse kavrulmuş, çekilmiş kahve satabilecektir. Kaçakçılık yapanlara bu hususta mevzu ağır cezalar verilecektir.

Yaş çayın salâhiyeti olmıyanlar tarafından işlenmesi, taklidi, ithali, satışa çıkarılması, hâsılatlanması, taşınması ve bilinerek kabul edilmesi, yabancı maddelerle karışık çay ve kahvenin satışa arzı, yahut pişirilmiş olarak satılması kaçakçılık addolunacaktır.

Nahiye Müdürleri arasında yeni tayinler

★ Eminönü Merkez Nahiye Müdürü Cevat Çapanoğlu Hasköy Nahiye Müdürlüğüne, Kumkapı Nahiye Müdürü Muhlis Turasay Eminönü Merkez Nahiye Müdürlüğüne, Hasköy Nahiye Müdürü Osman Ertürk Beyoğlu Merkez Nahiye Müdürlüğüne, Beyoğlu Merkez Nahiye Müdürü Hasan Güntekin Kumkapı Nahiye Müdürlüğüne nakledilmişlerdir.

HAZRETİ ALİ

YAZAN:
MUHARREM ZEKİ KORGUNAL

Tek başına ordulara karşı koyan, er meydanlarını düşmanlarına dar eden, aman dileyene aman veren, kaçanı kovalamıyan, bütün ömrünce zaferden zafere koşan, nihayet zehirli bir hançerin kurbanı olarak hayata gözlerini kapıyan büyük cengâverin kahramanlık menkıbeleri...

Yakında "YENİ SABAH,, sütunlarında

20 senelik mütareke ve sonrası

1818 denberi İngiliz Politikası

Yazan: C. PETRİE Bt. —15— Çeviren: H. Cahid YALÇIN

Mr. Lloyd George Cenovadan döndüğü zaman, hükûmetinin günleri sayılı bulunuyordu. Fakat Yakın Şarktaki vakayiin ilerlemesi düşmesini tacil etti. Türkler zeki bir Alman diplomasisi ve Büyük Britanyanın fırsattan istifadede kusur etmemesi sayesinde, Dört Sene Harbinde merkezi devletlerin yanına geçmişlerdi.

Pek cesurane harbetikten ve bazı mühim muvaffakiyetler kazandıktan sonra katî surette mağlûbiyete uğramışlar ve bir mütareke talebinde bulunmuşlardı. Buna ancak çok sert şartlar dahilinde muvafakat edildi. Mütareke yapılınca, Yakın Şark kendi haline bırakılmıştı. Galip ler memleketlerine yakın yerdeki ganimetlere saldırdılar. Bunun da tabii neticesi Müttefikler bakımından Yakın Şarkta durumun çarçabuk kurulmasından ibaret oldu.

Lord Curzon tehlikeyi anladı, bu tehlikeye arkadaşlarının dikkatini çekti. Fakat fikir ve mütaleası kabul edilmezse istifasını vermeğe kail değildi. Bundan dolayı tehlike unutuldu. Sevr Muahedenamesi usulü dairesinde —yâni muhasamata nihayet verildikten iki sene sonra—, 1920 Ağustosunda imzalandı. Bu anlaşma ile Türkler İstanbulu ve civardaki küçük bir toprak parçasını muhafaza ediyorlarsa da herkese açık bir hale sokulmuş olan Boğazlar mileltlerarası bir komisyonun idaresi altına verilmişti. İzmir ile mühim bir hinterland Yunanistana terkolunuyordu. Bu havalinin 1917 senesi Nisanında aktedilen St. Jean de Maurienne misakiyle İtalyaya vaadedilmiş olduğunu burada kaydetmek ehemmiyetten âri değildir.

Sevr Muahedenamesi haddi zatında ne kadar meziyetleri haiz olursa olsun, bunlar çok geç aktedilmesi yüzünden hükümsüz hale gelmişlerdi. Son yirmi beş sene zarfında Britanya diplomasisinin mesaisi çok kere ayni mukadderata maruz kalmıştır. Hakikat şu idi ki, anlaşma, yalnız ismen mevcut bir Türkiye ile aktedilmiş bulunuyordu. İstanbulda, Britanya filosunun topları altında Sultan Mehmet VI kendi kendisinden başka kimseyi temsil etmiyordu. Bütün hakikî nüfuz ve kudret sonraları Kemal Atatürk diye tanınan Mustafal Kemal Paşanın elinde bulunuyordu ve o da tâ Anadolunun kalbinde yaşıyordu; Haşmetlû Britanya Kralı Hazretlerinin gemilerinin tesirinden tamamiyle uzakta idi. Garp Devletleri Atatürkün bir mucize olduğunu bilmiyorlardı. O Lenin ile beraber kendilerini o kadar meşgul ve iz'aç edecek diktatörlerin birincisi id. İngiliz efkârı umumiyesinin Anadolunun içlerine kendisine karşı bir ordu gönderilmesine müsaade etmiyeceğini pekâlâ biliyordu. Mr. Lloyd George'un arada sırada Lord Curzon'un mırıldanmalarına rağmen takip etmiş olduğu politika Mustafa Kemal Paşanın fevkalâde işine yaradı. Britanya Hükümeti her şeyden evvel Kemal'in hiç yokmuş gibi telâkki edilmesi davasına kalktı ve Sultan ile müzakerede devam etti. Sultan ise Türkiyenin büyük kısmı üzerinde, tıpkı Mr. Lloyd George gibi, hakikî bir nüfuz ve tesire malik değildi. Bunun üzerine, Yunanlıları Türk milliyetçilerini ezmeğe teşvik ettiler. Bu hareket, evvelden pekâlâ tahmin edilebileceği üzere, bütün Türk nüfusunu Mustafa Kemal ile birleştirdi.

Bu noktada, Britanya hükûmetinin hareketlerini ne gibi istihbarat üzerine bina etmiş olduğunu araştırmak münasip olur. Dört Sene Harbinden evvel, İngiltere Hühûmetinin sair memleketlerdeki durumlara dair son derece mükemmel malûmata malik olduğu umumiyetle teslim edilirdi. Bu mücadele esnasında, Londranın Almanyada olup biten şeylerden Berlinin İngiliz adalarında geçen vakayi hakkındaki vukuflarından daha ziyade haberli olduğunda şüphe yoktur. Maamafih, son yirmi sene zarfında, bu hususta bir değişiklik vukua gelmiş gibi görünüyor. Britanya hükûmeti, 1922 senesinde Yunanlılarla Türklerin kuvvetlerini tahmin hususunda ciddî surette yanılmıştır. Bu da maatteessüf daha bir çok yanlış hükümler silsilesinin ilkini teşkil etmiştir. Almanyada Naziliğin çarçabuk yetişmesi ve gelişmesi; Habeşlilerin İtalyanlara karşı müessir bir mukavemet göstermekten âciz bulunmaları; İspanyada General Franco'nun arkasındaki kuvvet; ve Lehlilerin Alman ilerlemesine mukavemet edememeleri: Bunların hiç biri evvelden tahmin edilemedi. Her vakada netice Britanya prestişlerine şiddetli bir darbe oldu. Muvaffakiyetli bir haricî siyaset doğru ve günü gününe malûmatın daimî surette akıp gelmesine bağlıdır. Büyük Britanya mevzuu bahsolursa, harbi takip eden yirmi sene zarfında bu malûmat göze çarpacak surette noksan kalmıştır. Şu veya bu sebepten dolayı istihbaratın arkası kesildiğinden mi yoksa Whitehall'in evrak dolaplarından ileri gidemediklerinden mi böyle olduğu ciddî bir tetkik ve tahkike muhtaçtır.

Fransa ile İtalya Kemal ile Yunanlılar arasındaki mücadelenin neticesi hakkında yanlış ümitler ve hayallere kapılmıyorlardı. Onlar milliyetçi liderlerle dostluk münasebetleri akdetmek hususunda istical gösterdiler: Bilhassa M. Poincaré üçüzlü garanti muahedenamesinde İngilterenin muamelesine karşı Mr. Lloyd George'a bir mukabele bilmisilde bulunmaktan memnun oluyordu. Binaenaleyh, Yunan orduları perişan olunca ve muzaffer Türkler İstanbul kapılarına varınca, Fransız kuvvetlerine İngilizlerle birlikte hareket etmenin emri verildi. Kısa bir müddet için Türkiye ile Büyük Britanya arasında bir harp çıkabilecekmiş ve Londra ile Paris arasında açıktan açığa bir ayrılık vukubulacakmış gibi göründü. Maamafih, Türkiye ile İngiltere arasındaki harbin zuhuruna oradaki General Sir Charles Harington'un dirayeti meydan vermedi. Lord Curzon bir defalık kendisini gösterdi ve Fransız - İngiliz ihtilâfının fena neticeler vermesine mâni oldu. Gerek dahildeki gerek haricteki bir çok nâhoş hareketlere bu buhran da inzimam edince, muhafazakâr partinin artık sabrı tükendi. 1922 senesi Teşrinievvelinin ortalarında, Mr. Lloyd George istifasını vermeğe mecbur oldu.

İki arada, Yakın Şarkın diğer bir kısmında, yâni Mısırda ejderha dişleri kendini göstermeğe başlamıştı: Büyük Britanyanın bu memleketteki durumunu senelerdenberi doğru bir surette tarif edebilmek zordu. Çünkü nazariye itibariyle Mısır Osmanlı İmparatorluğunun muhtar bir vilâyeti idi. İngiliz ajanı ile başkonsolosu sadece kendi hükûmetlerinin görüşlerini Hidive bildirmek mevkiinde idiler. Fiiliyat ise bundan çok farklı idi. Çünkü Büyük Britanyanın mümesili Mısırın hakikî hâkimi bulunuyordu. İngiliz memurları idare işlerinde üstün bir nüfuza maliktiler. Arkalarında İngiliz işgal ordusunun süngüleri vardı. Mısır ordusu da İngiliz kumandası ve kontrolü altında idi. Sultanın hükümranlık hakkına (Suzerainty) gelince, bunun kıymeti Türk - İtalyan harbi esnasında Babıâliye Mısır tarikiyle Trablusgarba asker göndermek salâhiyetini tanımadığı zaman meydana çıkmıştı. Türkler merkezî devletlerin yanı sıra Dört Sene Harbine girdikleri ve Hidiv de onların davalarını benimsediği vakit, mevcut rejimin artık devam edemiyeceği aşikâr idi. Bunun için, İngiliz himayesi ilân edildi, Mehmet Ali ailesinden diğer bir prens sultan ünvaniyle tahta çıkarıldı ve Britanya ajanı da yüksek komiser oldu.

Bu hareket tarzının kabul edilmesi en az mukavemet hattı olmasından ileri gelmişti. Doğrudan doğruya ilhak hareketi bazı zorluklar arzediyordu. Maatteessüf, çok geçmeden, askeri sebeplerden dolayı, örfî idarenin ilân edilmesine lüzum görüldü. Bu da, tabii olarak, Mısırlıları kendilerine muhtariyetin sadece gölgesi verildiğini, esas cevheri verilmediğini iddiaya ve bu yüzden şikâyete sevketti. İlhakı anlarlardı. Fakat örfî idare ile karışık bir muhtariyet en fena bir tarz görünüyordu. Böyle olmakla beraber, bir müddet her şey yolunda gitti.

Karıştırıcı bir unsur da Müttefikler tarafından Araplara verilmiş olan istiklâl vaadi idi. Araplara Mısırda hakaretle bakılıyordu. Onların müstakil olmağa hakları varsa biz de ayni hakka sahip olmalıyız deniliyordu. Eğer herkes işitmeğe hazırlanmış olsaydı yaklaşmakta olan fırtınanın ilk uğultuları Mütarekenin imzasından çok evvel duyulurdu.

(Arkası var)

ŞEHİR HABERLERİ

Türkçü Ali Suavi'nin dün hatırası yadedildi

Maarif Müsteşarı radyoda büyük adamın hayatından bahsetti, Üsküdar Halkevinde de bir toplantı yapıldı

Büyük Türkçü Ali Suavinin ölümünün 64 üncü yıl dönümü münasebetiyle dün yurdun muhtelif yerlerinde üstadın hâtırası tebcil edilmiştir.

Bu münasebetle Maarif Müstaşarımız Sayın Bay İhsan Sungu radyoda Ali Suavinin hayatından ve Türkçülüğünden bahseden canlı bir nutuk söylemiştir.

Ayrıca şehrimizde Üsküdar halkevinde gene bu münasebetle avukat Reşat Kaynar tarafından bir konferans verilmiştir.

Reşat Kaynar Türkçülüğün ilk şehitlerinden olan Ali Suavinin Türkün kalbindeki yerini uzun uzadıya anlattıktan sonra sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

"Ali Suavinin yaşadığı devir vatanımızın karanlık bir hava içinde nefes darlığı çektiği bir zaman parçasıdır.

O, Türk tarihinden aldığı şuur ve hamle ile memleketin ortasında bize yeni bir âlemin ufuklarını gösteren ilk meşaleyi yakanlardan biridir.

Bu meşale elden ele dolaşıyor. Yarının büyükleri olan bu günün çocukları, o meşalenin, altında istikbale yürüyor.

Bugünün Türk gençliği ruha kudret veren, hayatı iyiye, güzele, doğruya götüren, milleti daha üstün bir âleme çeken, millî ideal uğrunda, inkılâbın kahraman bir şehidi olan Ali Suavi gibi, en büyük bir aşk ve feragatla, kanını, canını, vermesini bilecektir.

Bu anda, Atatürkün, İnönünün inkılâp ordusunda nefer olarak Ali Suavi gibi binlerce kalb çarpıyor.

Ali Suavi Milliyetçi, lâik, inkılâpçı, Türkçü ve halkçı olarak Cümhuriyet Halk Partisinin bir numaralı şehidi sıfatile maziden gelen ve istikbale atılıyan kahraman bir Türktür.,,

Avukat Reşat Kaynar dinleyiciler tarafından alkışlanmıştır.

Mahkûm olunca

Suçlu, adliye koridorunda kaçmıya yeltendi

Dün Birinci Ağırceza Mahkemesinde çok enteresan bir vaka cereyan etmiştir. Bir maznun cezalandırıldıktan sonra "Ben deliyim-,, diye bağırmaya başlamış ve firar etmeğe kalkışmışsa da Adliye polisleri tarafından yakalanmıştır.

Bundan bir müddet evvel Beşiktaşta oturan annesi Cemilenin üzerine hücum ederek belindeki kuşakta bağlı olan altınları gaspeden Mehmet isimli bu suçlunun duruşması dün neticelendirilmiştir. Maznun okunan kararda bir sene 8 ay hapse mahkûm edildiğini işitince birdenbire oturduğu sandalyanın üzerine fırlıyarak küfür etmeğe ve "Ben deliyim!,, diye bağırmaya başlamıştır.

Suçlu aynı zamanda elini cebine götürmüş ve bıçak çıkarır gibi bir hareket yapmıştır.

Hâdiseyi önlemiye çalışan Adliyenin polisi Sadettin Şener derhal suçlunun üzerine atılmış sa da vurduğu bir kafa darbesiyle her ikisi birden yere yuvarlanmışlardır.

Suçlu Mehmet yakalanarak tevkifhaneye sevkedilmek üzere salondan çıkarıldığında Adliye koridorunda kaçmağa teşebbüs etmişse de kaçmasına meydan verilmemiştir.

İnsan yeni teftişlerin neticesinden korkuyor oldu

Noksan ekmek çıkarmak suretiyle halka el altından karnesiz yüksek fiyatla ekmek satan 17 fırına un verilmemesi hakkındaki karar üzerine bunlardan Kalyoncukulluğunda 115 numaralı fırının sahibi Reşit Şener haksız yere fırınının kapatıldığını ileri sürerek Belediye aleyhine dava açmağa karar vermiştir.

Diğer taraftan Belediye teftiş heyeti dün Anadolu yakasındaki fırınları kontrol ederek müşahedelerini bir raporla Belediye Riyasetine bildirmiştir.

Hamlet davası

Ehlivukuf yakında tekrar dinlenecek

Hamlet davasiyle, Talât Artemelin Peyami Safa, Cihat Baban, Zeyyat Ebuzziya aleyhinde Asliye Birinci Ceza Mahkemesinde açtığı neşren tahkir ve hakaret davasına dün devam edilmiştir.

Duruşma esnasında Talâtın vekili Avukat İhsan Mukbil Tevsi tahkikat hakkındaki maruzatını yazılı olarak mahkemeye verdikten sonra Peyami Safanın Hamlet piyesi dolayısiyle yazdığı tenkit yazısının müsahsıran tenkit için yazılıp yazılmadığının tetkikinin ehlivukufça tespitini talep etmiştir. İhsan Mukbil ayrıca Peyami Safanın bu tenkit yazısını Hamlet piyesini seyretmeden yazdığını iddia etmiştir.

Buna karşı Peyami Safa ve vekili Reşat Kaynar davacıların şimdiye kadar böyle bir iddiada bulunmadıklarını ve buna lüzum görülmediğini ileri sürerek yazının yalnız bir tenkitten ibaret olduğunu söylemişler ve bu talebin reddini istemişlerdir. Müteakiben mahkemeye Hamlet davasında ehlivukuf olarak dinlenilen Prof. Sıddık Sami, Bürhanettin ve Ahmet Hamdi Tanpınarın bu yoldaki mütalealarının sorulması için celplerine karar vererek duruşmayı başka güne bırakmıştır.

Mahrukat Ofisi çalışıyor

Dün Mıntaka Liman Reisliğinde nakil vasıtalarına mükellefiyet tahmilini mevzuu etrafında fevkalâde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıya Mahrukat Ofisi Müdürü İzzet Güney ile Belediye İktısat müdürü Saffet iştirâk etmiştir.

Komisyonda Bulgaristana gidecek motörlerin tarih sırasiyle bir listesi yapılmıştır. Bu arada şehrimize kömür getirmek üzere dün 20 motör Bulgaristana hareket etmiştir.

Faaliyete geçen Mahrukat Ofisi şehrimizde tahsis edilen depolara odun ve kömür stok etmeğe başlamıştır.

Ofis Müdürü İzzet Güney yakında Trakya ve İstanbul mıntakalarındaki ormanları tetkike gidecektir.

İmtihanlar nerelerde yapılacak?

Lise bitirme, Orta okul eleme imtihanları için tesbit edilen okulların listesini bildiriyoruz:

Okulların 941 — 942 yılı okul bitirme imtihanları hangi okullarda yapılacağı kararlaştırılmıştır.

Bunlardan Pertevniyal Lisesi ile Vefa Erkek Lisesi, muadeleti tasdikli hususî okullardan İstiklâl, Yüce Ülkü, Hayriye, Darüşşafaka Lisesinin lise bitirme imtihanları İstanbul Erkek Lisesinde, Şişli Terakki, Işık Liseleri Galatasaray Lisesinde, Boğaziçi lisesi Kabataş erkek lisesinde, Devlet ortaokul eleme imtihanları Nişantaşı Kız orta okulunda, Yeni Kolej Devlet orta okul eleme imtihanları ise Taksim erkek lisesinde yapılacaktır.

Resmî Okulların orta ve lise kısımlarının eleme ve sözlü imtihanları kendi okullarında yapılacaktır.

Bundan başka azınlık ve yabancı okullarından Devlet orta okul ve lise bitirme imtihanlarına girmek istiyen talebelerden azınlık okulları talebeleri Cümhuriyet kız lisesinde, yabancı okullardan Alman, İngiliz okulları Kabataş erkek lisesinde, Fransız okulları Galatasaray erkek lisesinde, İtalyan ve Amerikan okullarının imtihanları da İnönü kız lisesinde yapılacaktır.

Bundan başka 941—942 ders yılı Haziran devresi olgunluk imtihanları şu bölgelerde yapılacaktır.

Bunlardan Beyoğlu Bölgesi erkek liseleri olgunluk imtihanları Galatasaray erkek lisesinde, İstanbul bölgesi kız liseleri İstanbul kız lisesinde, Boğaziçi kız liseleri, Kandilli kız lisesinde ve Anadolu Bölgesi kız liseleri Erenköy kız lisesinde, Anadolu Bölgesi erkek liseleri Haydarpaşa erkek lisesinde, ecnebi ve ekalliyet okulları ise Haydarpaşa erkek lisesinde yapılacaktır.

İmtihanlara bütün okullarda saat 9 da başlanacak ve 19 da son verilecektir.

Şirketihayriye

Memur ücretlerine zam yaptı

Şirketi Hayriye hayat pahalılığı dolayısiyle kaptan, makinist ve mürettebat maaş ve ücretlerine yüzde 10 nisbetinde zam yapmıştır. Zam bir Hazirandan itibaren de bütün memurlara teşmil edilecektir.

Otelcilerin ihtiyaçları

Otelcilerden dün Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdara müracaatla piyasada yatak ve yorgan çarşafı için patiska ile mangal kömürü bulamadıklarını ileri sürerek bunların Belediye tarafından tedarikini rica etmişlerdir.

Vali bu işle yakından alâkadar olarak otelcilerin bu ihtiyaçlarının kısa bir zamanda temin olunması hususunda çalışılacağını bildirmiştir.

Bir fasulya muhtekiri yakalandı, fakat kaçtı

Dün Hasır iskelesinde Paşa Konağında 10 numarada zahireci Eyüp oğlu Hasanın yüksek fiyatla fasulye sattığı Fiyat Murakabe bürosuna bildirilmiştir. Büronun alâkadar memurları mahallinde yaptıkları tetkikat neticesinde 20,5 kuruşa satması lâzım gelen fasulyeyi 34, 29 kuruşa satması icabeden diğer bir cinsi de 42 kuruştan sattığını tesbit etmişler, kendisini suç üstünde yakalıyarak Adliyeye teslim etmişlerdir.

Fakat suçlu her nasılsa bir aralık fırsat bularak kaçmıştır. Suçlu aranmaktadır.

KISA HABERLER

★ Belediye buz satışları için bir münakasa açmıştır. Şehrin muhtelif yerlerinde buz satış şubeleri açılacaktır. Buralarda buzun kilosu 5 kuruşa satılacaktır.

★ Plâj mevsimi geldiğinden Florya plâjlarının bir Haziranda ihalesi kararlaştırılmıştır. Plâjlar 3 sene müddetle 81 bin 140 liraya ihale olunacaktır.

★ Şehrimiz piyasasına çıkarılması kararlaştırılan 410 ton pirinçle 4000 teneke Turyağın bakkallara tevziatı tamamlanmıştır.

TAKVİM

Hızır 16 GÜN 141 AY 5

1361 C.evvel 5	21 Mayıs 1942	1358 Mayıs 8

PERŞEMBE

Güneş	Öğle	İkindi	
9.12	4.45	8.43	Ezanî
5.37	13.10	17.08	Vasatî
Akşam	**Yatsı**	**İmsak**	
12.00	1.54	7.05	Ezanî
20.25	22.18	3.30	Vasatî

HİNT ESRARI

No. —16—

Gizel'i görünce o kadar tatlı bir gülüşle baktı ki, bir delikanlı için bu gülüşe ve bu bakışa tahammül etmek kolay olamazdı.

İstanbul limanını seyreden Raca da başını çevirdi. Melika mandolini bir tarafa bıraktı ve gözleriyle arkadaşına ziyaretinin sebebini sordu. Genç kız dedi ki:

— Mis Birbek, gerek Racanın ve gerek sizin bu kamarada rahat olup olmadığınızı, kendisine ihtiyacınız olup olmadığını anlamak istiyor.

Hayri - Senk ağır bir sesle:

— Pek rahat olduğumuzu ve kendisine hiç bir suretle ihtiyacımız olmadığını söyleyiniz. Canım Melikacığım, başka par çalar çalmaz mısın?

Raca Hazretleri, gene başını çevirerek manzarayı seyre ve sigarını tüttürmeye devam ederken Melika da yarıda kestiği parçaya devam etti.

Gizel çıktı ve Mis Birbek'in yanına gitti. Bundan sonra seyahat ârızasız ve hâdisesiz geçti. İskenderiyede onları Kazimir Lorye karşıladı. Kahirede en büyük otelin hazır olduğunu haber verdi. Tabun Nebabı da Kahirede idi ve Racayı garda karşılamaya geldi.

Tabun Nebabı, Avrupa seyahatinde Racaya pek az refakat etmiş, başka yerlere gitmişti. Fakat Kahireye varacakları tarihi öğrenerek gelmiş, orada Racayı beklemişti. Buradan Hindistana birlikte dönmeye karar vermişti.

Gardan otele gitmek için arabalara bindiler. Önde Raca ve Melika, arkadan Racanın maiyeti ve bunların başında en emin adamları olan Maksvel ile Naham geliyordu. Nebab hepsinden evvel otele varmış ve kapıda Racayı karşılamıştı. Otelin istirahat salonunda bir kere daha Nebab, Racanın ve evlâtlığının sıhhatlerini sordu. İstanbul hakkındaki intibalarını anlamak istedi. O sırada eğer sahneyi gözetliyen ve bazı ahvelden şüphelenen birisi olsaydı, Racanın ve evlâtlığının arkasında ayakta duran Maksvel'in Racanın karşısında oturan Nebaba sağ elini dudaklarına götürerek bir işaret yaptığını farkederdi.

Burada beş on dakika istirahat ettikten sonra Raca ve evlâtlığı "Büyük Britanya,, otelinin hususî dairesine çekildiler. Maksvel de Tabun Nebabının koluna girerek birinci kata çıktı. Orada Tabun hükümdarı Devletlû Rai'ye tahsis edilen salona geçtiler.

Tabun Nebabı otuz yaşlarında kadar, uzun boylu, parlak gözlü, çevik, ateşli bir delikanlı idi. Onu bir kaplana benzetmek mümkündü. Kıyafeti, tavırları tamam bir Avrupalı gibi idi. Fakat bronz rengi, çevikliği, bakışının ateşi onun Asyalı olduğuna şüphe bırakmıyordu.

Salonda köşedeki büyük şömineye dayanmıştı. Maksvel salonun çift kanatlı kapısını itina ile kapayarak Nebabın yanına geldi. Nebab sakin bir sesle ve biraz da alaycı:

— Bu kadar acele beni görmek istemenizin sebebi ne acaba? Gene pek mühim bir iş olacak. Hele gizli işaretinize bakılırsa esrarengiz bir iş galiba.....

Nebab mükemmel İngilizce söylüyordu. Tam ve zarif bir Avrupalı kıyafeti altında onun Hindistanda tahsil ve terbiyesini tamamlamış bir Hintli değil, Oksfordda okumuş bir İngiliz olduğunu iddia etmek pek de haksız olmazdı.

İngiliz hemen cevap verdi:

— Asaletmeabınıza söyliyecek bazı şeylerim olduğu doğrudur. Fakat daha evvel bir iki noktayı hatırlatmama müsaade buyurunuz. Merhum pederiniz hayatında Nizam Mülkünün birinci temellerinden olmak ve bir gün Tabun ile Ramador'u birleştirmek hülyâsını boş yere gördü. Bu hülyâ uğruna bir çok fedakârlıklar yapmaya hazırdı. O boş yere uğraştı. Fakat.....

Burada Maksvel sesini alçaltarak devam etti:

— Size şunu haber vereyim ki bu gayeye bizi isal edecek vasıtalar da boşuna kullanılmıştır.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bundan on beş yıl önce bir kaza neticesinde Binnari - Senk ile karısının ve çocuğunun ölümünü hatırlarsınız. Çocuk yaşıyor!.....

Nebab yerinden kımıldanmadı. Hattâ cevap bile vermedi. Yalnız gözlerinin zayıf bir kıpırdayışı belki biraz hayret ettiğine işaret addedebilirdi. Neden sonra sakin bir sesle:

— Maksvel ne söylüyorsunuz?

— Çocuk yaşıyor.

— Sakın rüya görmiyesiniz. Yoksa afyon mu yuttunuz?

Nebab gülüyordu Kenarı altın kakmalı bir tabakadan bir Havana sigarı çıkardı. Yaktı; bir nefes çekti. Sonra gene aynı sükûn ve lâkaydi ile İngilize bakarak:

— Demek çocuk yaşıyor. Anlatın bakalım şu masalı!

Maksvel Nebabın yanına geldi. Âdetâ burun buruna, mutat soğukkanlılığını kaybeden İngiliz, heyecanlı ve aceleci bir sesle ilâve etti:

— Çocuk yaşıyor. Bu müthiş bir delikanlıdır. Müthiş olması yalnız kuvvetli, dinç ve zeki olmasından değil, doğuşuna ait sırrı bilmesinden ve bu sırrı bilen birtakım müdafilerin kendi etrafında bulunmasındandır. Delikanlının göğsünde esrarengiz Lotüs ortaya çıkmıştır! Mesele bu.....

Nebab hiç sesini çıkarmıyor, belki bu sözlere henüz inanmak istemiyordu. İngiliz:

— Ve nihayet Racanın emniyet ve itimadını ne derece kazandığı sizce de meçhul olmıyan Loriye bugün yarın bu meseleye vâkıf olacak, her şeyi öğrenecektir. Bu adamlardan bir mektup veya bir telgrafın ona gelmiyeceği de malûm değil. Ben tedbirlerimi aldım. Fakat siz de pek iyi bilirsiniz ki, her zaman bir mektup veya bir telgrafı alıkoymak kabil olmaz. Lorye'nin meseleye vâkıf olması..... Düşününüz bu ne büyük bir tehlike arzediyor! Lorye, Hayri - Senk'in torununu büyütmüş olan adamın yakın dostudur. Bu adam çocuğu denizden kurtarmış. Fakat ne o zaman, ne de son günlere kadar bu çocuğun kimin çocuğu olduğunu bilmiyormuş. Fakat şimdi her şeyi öğrenmiş bulunuyor.

(Arkası var)

BALKAN TÜRKLERİ

Avarlar-Beşenekler

Yazan: Eski Moskova Büyük Elçisi Zekâi Apaydın

— 5 —

"Diyarı merkume ahalisinin ekseri, bahusus serhadlerde oturan ricali harbi, zabit, kaptan, nefer ve gazileri rüküp ve nüzül sühületi için dar ve kısa elbiseler giyerler, omuzlarında kurt ve kaplan postu ve kartal kanadı, başlarında (Kurt takyası) tâbir olunur kalpaklar ve çelenkler ve kuş kanadına gümüş kaplı (Fakla) tesmiye olunur büyük çelenkler taşırlar, atlarının örtüleri olarak kurt ve ayı postları ve garip desmeleri, silâhları, kılıçları, baltaları, uzun süsleri, palaları, piştovları vardı."

"Eğerci ekseriya sade dillerdir ve lâkin düşmanla husumette şedit ve anit'tirler. ilh..."

Mr. Chopin de, Univers'inde; Bosnakların en çok sevdiği askerlik, şövalyelik olduğu için, kılıç, güzel elbise ve at takımı yapmak san'atları bu kıt'ada fleri gitmiştir. Kendi kendilerini sebepsiz tehlikeye atarlar, zayıfları, düşmanları da olsa bağışlarlar, tehlikeyi ahmakça görmezler, diyor.

215 inci sayfada "Bosnadan içeri girince hâlâ eski âdetleri görürsünüz. Aile reisleri çok hâkimdir. Cumaları hiç gürültü yoktur. Fakat derhal farketmek lâzımdır ki bu sükûn zahiridir, ve merbut oldukları müesseselerin, akidelerin fenalığı (önce Şamanistlik, sonra da Müslümanlık demek isti - yor) onları içtinabı kabil olmıyan tehlikeler karşısında kadere rıza göstermiye sevkeder. Fakat böyle tehlikelerden kurtulmak için bir çare aramamak ahmaklık iken onlar buna bile bile sürüklerler..."

Tacüttevarih dahi Bosnanın alındığı zaman "nice Peçenler" bulunduğunu nakletmektir ve "bu mucahitler cahidin ile müntefi ve atayayı sultaniye ile müteemmi oldular" demektedir. (Sayfa 496).

Buraya kadar Bosnadaki Hun, Avar torunları ile Beşeneklerin geçirdiği devirleri biraz tenvir etmiş oldum.

Şimdi Beşenekler vahut bizim yazılarda Peçenekler dediğimiz Türk kabilelerinin de Rusyada vakit geçirdikleri zamana ait biraz tafsilât vermek lâzım ki, bunda bazı Rus membalarından istifade edeceğim.

Yakubovski'ye göre(1) gerek Şark membalarında, gerek eski Rus kroniklerinde Volga ile Dinyeper arasında Kıpçaklardan evvel oturmuş olan Peçenekler hakkında malûmat vardır.

Muhtelif milletlerin tarih boyunca seyirlerini ve inkişaflarını ekonomik hâdiselerle tenvire çalışan Yakubovski İran pazarlarına gitmeden evvel Bulgar ve İtil pazarlarından geçen esir kafilelerini anlatarak bu kafileler arasında Rus, Bulgar, Burtass, Peçenek gibi yarı seyyar veya yarı seyyah Şarkî Avrupa insanlarının da bulunduğunu hikâye ediyor.

Bu muharrire göre Türk seyyar kabilelerinin mütemadiyen Rusya yolu ile Şarktan Garba taşınmaları Rusların daha çabuk medenileşmesine mâni olmuş imiş. O da pekâlâ bilir ki bugünkü Rusların yarıdan fazlası Türk kanı taşımaktadır. Aşiret davası zirâate alışıp yerleşen Kıpçakları da geriletmiş, asalet davası ise Türk kabilelerinin biribirleri arasında uzayan mütemadî çarpışmalara sebep olmuştur, fikrindedir. Aynı şeyi Rus prensleri arasında da görmekte olduğumuza ise hiç şüphe yoktur.

Bunlar bir nesli ne kötülemiye, ne de takdire yarar indî mülâhazalardır.

Her medeniyet Milâttanberi bu halleri geçirmiş, şurası da muhakkak ki, Çin medeniyetine halef olan Türkler Avrupaya geldikleri zaman oralarda buldukları toplantılardan daha yüksek ilme, marifete sahip bulunmuşlar, ve bugünkü Rusyadaki özlü şiarın bir mühim hissesi de çok eski zamanlardan kalan mesaî teşrikine borçlu kalmıştır.

Doktor Kurat'a göre, Peçeneklere dair ne Garp, ne de Türk dillerinde ilmî bir araştırma yapılmamıştır.

Rus Historiografları arasında Peçeneklerin vaziyetiyle yalnız Rus tarihi çerçevesi içinde alâka gösterilmiştir. Çolubovskiye göre, Tork'ların, Uzların, Peçeneklerin ve diğer Türk kavimlerinin Rusyaya hücum ederek Volga boylarından Kafkaslara ve Karadeniz sahillerine doğru Dinyepere kadar buralarını göçebeleştirdikleri ve İslav zümrelerinin medenî inkişaflarına mâni oldukları yazılıyor.

Vasilievski Peçeneklerden dinsiz, imansız diye bahsediyor, maamafih Goth'ların Balkanlara doğru yayılmalarına mâni olduklarını ve 11 inci asrın içinde Bizansa karşı tehlikeli olduklarını yazıyor.

Meşhur müsteşriklerden Nemeth bir definede bulunan testiler üzerindeki yazıların Peçeneklere ait olduğunu yazıyor.

9 uncu asırda Peçenekler Orta Asyadan gelerek İtil boyunda Hazarları sıkıştırdı. Hazarlar Uzları imdatlarına çağırıyorlar, bu defa Peçenekler Don kıyılarına doğru iniyorlar, Azak denizi sahillerine yerleşiyorlar, Macarlar ise Pannonivaya gidip devlet kuruyorlar.

Peçeneklerin Türk olduğuna şüphe yoktur. Halleri, âdetleri başbuğlarının isimleri bunu aşikâr göstermektedir: Karabey, Çoban gibi.

Mahmud Kâşkarî, Peçeneklerin Oğuz zümresinin 19 uncu boyuna mensup olduklarını yazıyor.

(Arkası var)

(1) La Horde d'Or.

SON HABERLER

RUSYA'DA

— Baş tarafı 1 incide —

rebeden sonra Harkof cephesinde bir şimendifer istasyonuna girmişlerdir. İstasyonu müdafaa eden 208 inci Alman alayının geri kalanları dağıtılmıştır.

Cephenin başka bir kesiminde Almanlar Sovyet süvarisine boş vere taarruza uğraştıktan sonra Romenleri muharebeye sokmuşlardır. 4 üncü Romen tümeninin yaptığı üç taarruzun hepsi geri püskürtülmüştür.

Yunanistan'a yardım

Londra 20 (A.A.) — İktisadî harp nazırlığı bugün Kanadanın, açlık içinde bulunan Yunanistan lehine ilk buğday mahsulünü hediye edeceğini bildirmiştir. Yardım planı halen müzakere mevzuunu teşkil etmektedir.

Nevyokta tehlike işareti

Nevyork, 20 (A.A.) — Greniç saat ayarı ile saat 15 te radyoda tehlike işareti verilmiştir. Bütün radyo istasyonları neşriyatlarını durdurmuşlardır.

Hava tehlike işaretinin sonu saat 15.01 de verilmiştir.

Malta üzerinde

Yirmi günde 100 mihver tayyaresi düşürüldü

Orta Şark İngiliz karargâhının tebliği şudur:

"Cephenin bütün şimal kesiminde devriye faaliyeti devam etmektedir. Düşmanın ufak ipyade gruplariyle tanklarına hücum edilmiş ve bunlar çekilmeye mecbur olmuşlardır.,,

Malta Üzerinde

Pazartesi günü adaya yapılan hava akınlarında 10 Mihver uçağı tahrip ve 5 i hasara uğratılmıştır. Böylelikle bir Mayıstanberi düşürülen Mihver uçaklarının adedi 100 ü bulmuştur.

Kesin sonuçta hava kuvvetlerinin rolü

— Baş tarafı 1 incide —

ordunun ısrarla talep ettiği yardımı, İngilizlerin havalardan yapacakları kütle saldırışlariyle ifa edecekleri salâhiyetli ağızlardan işitilmektedir: On binlerce uçağın saldırışı, meseleyi kestirme yoldan ve az zamanda sonuçlandıracak!

Hava hâkimiyetini elinde bulunduramıyan taraf da, gecenin karanlığına bürünerek, hasım memlekette değerli hedefler bulabilir. Ancak, taarruzi hava siyasetinin ilk şartı havalarda üstünlük teminidir. Buna rağmen, Büyük Britanya, en kritik demlerde, yalnız yurt semalarını korumamış, hattâ cephe gerilerinde misilleme hareketlerine de teşebbüs etmişti.

Alman ordusu, doğuda taarruzunu geliştirebilmek için, büyük hava kuvvetleri ayırdetmek mecburiyetindedir. Öbür yandan Akdeniz durumu da iki tarafın büyük kuvvetlerini bağlamaktadır. Libyadaki ordunun mevkilini muhafaza edebilmesi ve ikmal yolunun emniyeti de buna vabestedir.

Pasifik müdafaasının maksada tamamiyle elvermediği meydandadır. Hava taarruzları havadan karşılanmadıkça darüssı nâların, şehirlerin, stratejik üslerin ve ilâ.. harabeye mahkûm olduğunu Londra, Belgrat, Varşova, Roterdam hâdiseleri isbata kâfidir. Kaldı ki, havalarda müdafaa imkânları arttığı bugünkü vaziyette bile Almanyada ve İngilterede birçok şehirler ağır darbelere uğradılar.

Hava taarruzlarının cepheleri sarsamıyacağı kanaatini besliyenler, iki bin defa bombalanan Maltanın hâlâ kudret eseri gösterdiğini ileri sürmektedirler. Şurasını unutmamalıdır ki Malta, müstemlekedir. Manzumelerin silâh ve mürettebatı bomba tesirinden çok defa masundur. Nihayet, bir düziye takviye edilen ada üssünün haiz bulunduğu ehemmiyet, bütün kayıpların göze alınmasını mecbur kılar.

Bugün, uçağın en değerli hedefleri, san'at müesseseleridir. San'at kombinaları, manzumeleriyle, mürettebatiyle bir âlemdir. İş makanizmasını duraklamalara uğratmak üzere, geceleyin ve yüksek hava tabakalarından atılan bombaların hedefine teveccühü imkânsızdır. Bu yüzden taarruztan bütün bir bölge sakinleriyle harap ve tüırap olmaktadır. Tesisler baltalanınca hayat düzeninin de bozulacağında şüphe edilemez. O - nun için, cephe faaliyetinde rol oynıyan her mıntakanın havadan korunması kat'i bir zarurettir. Bu, her şeyden önce, birçok hava kuvvetlerini hinterlânda bağlar ve zafer diye koşan ordular saflarında boşluklar açılmasına meydan verebilir. Bu düşünce, hava dev taarruzlarının doğu cephesindeki teşebbüsler üzerinde müessir olacağını göstermek bakımından, Müttefiklerin elele çalışması mânasını da tazammun eder.

Anglo - Soksonların, iddia ettikleri gibi, kahir bir hava üstünlüğü temin edip etmiyeceklerini olayların gelişimi ile anlıyacağız. Eğer ufak Birmanya adası def'aten 20 bin uçağı harekete geçirecek üsler vücuda getirir ve bu miktarın üç misli bir kuvvetten mürekkep bir hava ordusu yaratırsa, Almanya, batılarında yeni bir kara cephesi kurulmasa da, hasım, hava savletlerini karşılamak için esaslı def' ve tart tertipleri almak mecburiyetlerine düşer.

Gerçi, nihaî zafere piyadenin süngüsü iletecektir. Fakat cephenin hayatında geri mesainin intizamı da şart olduğuna göre, doğuda icra mevkiine konulacak taarruz planlarına ilk önce, hattâ Avrupa emniyetinin geçirilmesi gerektir.

Hava kuvvetlerinin her muharebe teşebbüsünde büyük önemi, inkâr kabul etmez bir hakikattir. Doğuda beklenen kanlı kasırgada ise, bu kuvvet, mikyasına göre dehşet saçacaktır. Binaberin, doğu hareketlerine hava saldırışlarının da terafiği kuvvetle tahmin edilebilir ve bu, Sinclair'in tahmini veçhile, harbin devam müddetini kısaltabilir!

PASİFİK'TE

— Baş tarafı 1 incide —

ketler yaptıklarını ve şimali Birmanyada Kianzug'da Japon kamyonlarının mitralyöz ateşine tutulduğunu bildiren raporlar alınmıştır. Tayyarelerimizden birine uçaksavar topçusu bir isabet kaydetmişse de tayyaremiz üssüne dönmüştür.

Çin Tebliği

Akşam neşredilen Çin tebliği şudur:

"Japonlar, Chekiang eyaletinin merkezi olan Kinhwa'nın şimal doğusunda ve şimendifer yolu üzerinde bulunan Shuki şehrini almışlardır. Çinliler, Chuna'nın cenup doğusunda Shengshien'de muvaffakiyetle karşı taarruz yapmaktadırlar. Japonlar geri püskürtülmüşlerdir.,,

Cezayir üzerinde

— Baş tarafı 1 incide —

den yarı resmî surette bildiriliyor:

Dakar'dan öğrenildiğine göre 10 Mayısta Fransız Afrikası üzerinde uçan bir İngiliz uçağı hava karşı koyma ateşi içine alınmış ve Konakri'de yere inmeğe icbar edilmiştir. Başka bir İngiliz uçağı da aynı şartlar içinde 18 Mayısta Port Buetde yere inmek zorunda kalmıştır.

Irlanda'ya gelen kuvvetler

Londra, 20 (A.A.) — Amerikadan gönderilen kıtalar şimali İrlandada bir noktaya varmış bulunmaktadır.

Bu mevzu hakkında Ruzvelt şunları söylemiştir:

— Bu hareket muvaffakiyetle yapılmış addedilebilir. İlerde daha mühim kuvvetler de göndereceğiz.,,

Bir hırsız da mahkûm oldu

Bakkal Mustafanın Saraymeydanındaki dükkânından yumurta ve çuval çalan Ahmet dün iki ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Bir firarî yakalandı

Eskişehirde 7 sene hapse mahkûm edilerek mahfuzen Eskişehirden Bursaya sevkedilirken firar eden İbrahim adında ki maznun dün şehrimizde yakalanmıştır.

Musolini bir plân hazırlıyor

— Baş tarafı 1 incide —

sine izafe olunan niyeti tatbik mevkiine koyacak olursa bu Almanyayı güç bir durumda bırakacaktır. Almanlar, Lavale mukavemet emri veremezler, çünkü bu Fransa ile İtalya arasında harp demek olur.

Almanlar, İtalyan Ordusunu Tensik Edecekler

Berne, 20 (A.A.) — Romaya en son olarak gelen Alman heyeti General Fon Rentelen'in emri altındadır. Resmî hedefi İtalyan ordusunu tensik etmek ve Alman kuvvetleriyle ahenkli bir hale gelmesini mümkün kılmak olan bu heyete İtalyan zabıta teşkilâtını tanzim vazifesi ile mükellef bir miktar S.S. refakat etmektedir.

İngiliz tayyareleri

—Baş tarafı 1 incide —

halleri bombalamışlardır. Şimdiye kadar alınan haberlere göre 8 İngiliz bomba tayyaresi düşürülmüştür.

Salı - Çarşamba gecesi İngiliz hava kuvvetlerine mensup bomba tayyarelerinden mürekkep kuvvetli bir teşkil Manhein deki hedefleri şiddetle bombalamıştır. Saint Nazaire'deki denizaltı üssü de şiddetli bir hücuma uğramıştır.

Mutlu günümüz

— Baş tarafı 1 incide —

seti sayesinde mümkün olmuştur.

Moskova Radyosunda

Moskova radyosu da 19 Mayıs Spor ve Gençlik bayramı münasebetiyle şunları söylemiştir:

"— Tarihi gün, Türkiyenin milli istiklâlini korumak azminde bulunduğu bir sırada kutlanmaktadır. Harp ateşinin Türkiyenin kapılarını yakadığı bugünlerde Türk gençliği toprak bütünlüğüne saldıracak her mütecavize mukavemet etmiye karar vermiştir,"

Londra, 20 (A.A.) — Londra Halkevinde dün yapılan merasim münasebetiyle Middlesex Wanderers amatör kulübü, Evi ziyaret edecek olan spor âleminin meşhur simalarının imzalarını atmalarına yarıyacak olan bir hatıra defteri hediye etmiştir. İngiliz sporcuları Türkiyede sporların gelişmesini gösteren bir filmi alâka ile seyretmişlerdir.

Kara sularımızda

— Baş tarafı 1 incide —

kit, bandırasız, hüviyeti meçhul bir denizaltı tarafından karşılanmış ve Türk - Bulgar hududu önünde 72 Rezve mevkiinde top ateşiyle batırılmıştır.

Duatepe, Zekeriya reisin idaresinde idi. Ayrıca sekiz tayfası vardı. Gelen haberlerden, mürettebatın sağ, salim İğneada civarında karaya çıktığı öğrenilmiştir.

Kazazedelerin getirilmesi için (Sancak) isimli balıkçı motörü İğneadaya gönderilmiştir. Bu mürettebatın bu sabah limanımıza getirilmeleri muhtemeldir.

Duatepe Anadolu Sigorta şirketine 50 bin liraya sigortalıdır. Hâdise tahkikatına devam olunuyor.

HER SABAH

Doğrusu budur..

Yazan: A. C. Sızaçoğlu

Bu sütunda Toprak Mahsulleri Ofisi memurlarının köylüyü fazla mahsul yetiştirmeğe teşvik için ellerinden gelen gayreti esirgememeleri icabettiğini, bunun için de her şeyden evvel köylünün binbir emekle yetiştirdiği mahsulünü kendi vesaiti ile Ofis memurunun ayağına kadar getirmesini istemenin doğru olamıyacağını yazmıştık.

Evvelki günkü "Yeni Sabah,, ta Adana menşeli bir haber okuduk. Bu haberde:

"Toprak Mahsulleri Ofisi ekipleri müstahsilin malını yerinde mübayaa etmek üzere Mihmandar ve Yumurtalık nahiyelerine gitmişlerdir. Karataş, Misis nahiyeleriyle Karaisalı kazasına da bir kaç güne kadar ekipler gönderilecektir.,, deniliyor.

Bu bir kaç satırlık haber bizi çok sevindirdi. Memleket hesabına derin bir zevk ve inşirah duyduk. Eğer Toprak Mahsulleri Ofisi yurdun her tarafında Adanadaki hareket tarzını takip ediyorsa işe davasının halline doğru en büyük ve en ehemmiyetli adım atılmış demektir. Hele köylüden mahsulü yerinde mübayaa eden ekipler munsaf davranırlar ve hazinenin olduğu kadar köylü dayının da hakkını ve menfaatini koruduklarını gösterirlerse Türk köylüsü memleketi zahireye boğmak için mucizeler yaratır, gayri mümkünü imkân dairesine sokmaya çalışır.

Kanaatimizce doğru yol bulunmuştur ve bu doğru yolda dosdoğru yürümekten başka yapılacak bir iş kalmamıştır.

Mühim bir hareket

— Baş tarafı 1 incide —

ler tarafından bu mesele halledileceği zaman hazır bulunmak üzere Mussert ile birlikte Berline gideceği tahmin edilmektedir. Alman projesine göre Hollanda yarı muhtar bir eyalet anayasası ile kendi başvekili tarafından idare edilecektir.

Bayan,

Güzelliğinize dikkat ediniz.. Laalettayin bir pudra kullanmak tehlikelidir, zira cildinizi tahriş edebilir.

Fenni bir surette ihzar edilmiş olan GİBBS Güzellik Pudrası cildin nazik yumuşaklığını, yani gençliğini muhafaza eder.

GİBBS Güzellik Pudrasını bir kerre kullandıktan sonra, daima bu müstahzarı arayacaksınız.

TEFRİKA No: 148

HAZRETİ MUSA

YAZAN: M. ZEKİ KORGUNAL

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

gören, duyan, bilen olmasın. Eğer duyarlarsa ardımıza düşerler, Mısırdan çıkıp gitmenize engel olurlar.

Hazreti Musa, Allahın bu vahyi üzerine derhal harekete geçti. Beniisrailin büyükleriyle gizlice buluşup görüştü. Onlara, bir gece yarısı Mısırdan çıkmak lüzumunu anlattı ve hazırlık görmelerini bildirdi. Beniisrail büyükleri, bu kararı sevinçle karşıladılar ve gizli gizli göç hazırlığı görmiye başladılar.

★

Beniisrailin göç hazırlığı çoktan ikmal edilmişti. Binlerce at ve o zamana mahsus sayılamıyacak kadar silâh temin olunmuş; büyük bir ordu meydana getirilmişti. Eli silâh tutan bütün Beniisrail erkekleri bu orduya asker yazılmıştı. Fakat meydana getirilen ordu yalnız ismen mevcuttu. Ancak yola çıkılacağı gece fiilen mevcut olacaktı. Ne yazık ki yola çıkmak bir türlü müyesser olamıyordu. Hemen her gece patlak veren bir aksilik yüzünden hareket edilemiyordu. Bu aksiliğin çok mühim bir sebebi olması lâzımdı. Beniisraili Mısırdan çıkarmıya, arzı mukaddese götürmiye azmetmiş olan Hazreti Musa ile Harun Aleyhisselâm, hep bu mühim sebebi düşünüyorlardı. Beniisrail ulukları da aynı mesele üzerinde zihin yormaktan geri durmuyorlardı. Yol hazırlığı çoktan tamam olduğu halde acaba yola çıkmak neden müyesser olmuyordu? Yoksa son dakikada büyük bir günah mı işlemişlerdi? Buna hiç kimse ihtimal veremiyordu. Herkes kendisinden ve biribirinden emindi. O halde araya şeytan mı girmişti? Bu suale de evet denilemezdi. Çünkü Beniisrailin imanı çok sağlamdı. Şeytanın bu iman kalesini yıkacak kadar kuvvetli olmadığı şüphesizdi. Şu halde Beniisrail Mısırdan niçin ayrılamıyordu?

Çok okumuş, çok gün görmüş ihtiyarlardan birisi, bir gün bu aksiliğin sebebini keşfetti. Meseleyi Hazreti Musaya anlattı:

— Yaresulullah! Yusuf peygamber hayata gözlerini kaparken biz İsrail oğullarına bir vasiyette bulunarak tabutunun Mısırdan çıkarılmasını ve Kenan diyarına götürülüp babasının, dedelerinin yanına gömülmesini söylemişti. Biz ise onun vasiyetini unuttuk. Yusuf Aleyhisselâmın tabutunu beraberimizde götürmeyi aklımıza bile getirmedik. Bu sebepten dolayı Mısırdan çıkmıya muvaffak olamıyoruz. Daha doğrusu, Hazreti Yusufun mübarek ruhu "Beni burada yalnız bırakıp nereye gidiyorsunuz? Vasiyetimi niçin yerine getirmiyorsunuz?" diyerek yolumuzun üstünde duruyor, geçip gitmemize mâni oluyor.

Hazreti Musa, ihtiyarın buluşu ve iddiası üzerinde ehemmiyetle durdu. Hazreti Yusufun nerede medfun olduğunu sordu. Bilmiyorum cevabını alınca hayal sukutuna uğradı. Beniisrailin en yaşlı, hafızası en kuvvetli adamları ile görüştü. Onlara Hazreti Yusufun vasiyetini hatırlattı. Fakat nerede medfun olduğuna dair esaslı bir malûmat alamadı. Gerçi Hazreti Yusufun Nil nehrine defnedilmiş olduğunu söylüyorlar, lâkin gömülmüş olduğu noktayı tayin edemiyorlardı. Halbuki Hazreti Musa bilhassa bu noktayı öğrenmek istivordu.

Günlerce yapılan araştırma hiçbir netice vermedi. Sarfedilen gayretler hep boşa gitti. Hazreti Musa ve bu meselenin halli için çalışanlar ümitlerini kestiler Serbest çalışmak imkânı olsaydı, belki aradıklarını bulurlardı. Ne yazık ki serbest çalışmak imkânından tamamen mahrum bulunuyorlardı. Araştırmalarını gizli yaptıkları için çok zorluk çekiyorlar ve muvaffakiyetsizlikten muvaffakiyetsizliğe düşüyorlardı.

Bir gün Hazreti Musaya bir kadın geldi. Tamuşan kızı adı ile anılan bu kadın Beniisrailden değildi; fakat Müslümandı. Hazreti Musanın getirdiği yeni dine girmişti. Allahın varlığına, birliğine bütün mevcudiyetiyle inanıyordu. Ancak, Mısır halkından olduğu için, Müslümanlığını açığa vurmamıştı; vurmıya da cesaret edemiyordu. Çünkü Firavun nazarında en büyük suç, bir Mısırlının Musa dinine girmesiydi. Bu suçun cezası doğrudan doğruya ölümdü. Müslüman olduğundan dolayı sevgili karısı Asiyeyi bile insafsızca öldürten Firavun, Tamuşan kızını elbette affetmezdi.

Tamuşan kızı, Hazreti Musanın elini öptükten sonra:

— Ey Allahın elçisi! diye söze başladı. Ben Mısır halkındanım. Kocam ve çocuklarım var. Mısırlı olduğum için Beniisraile düşman olmakhğım 'âzım gelir. Fakat ben, Beniisrail dostuyum, çünkü Müslümanım. Din kardeşlerimi sevmekle, saymakla mükellefim. Şimdi, sizi niçin rahatsız ettiğimi anlatayım. Çoktanberi göç hazırlığı yapıldığını, fakat bir türlü Mısırdan çıkılamadığını biliyorum. Beniisrailin her hareketini adım adım takip etmekteyim. Yine öğrendiğime göre, Hazreti Yusufun medfun olduğu yeri arıyorsunuz. Bu yeri bulup o muhterem peygamberin tabutunu yanımıza almadıkça Mısırdan çıkamıyacağınızı da biliyorum. Bu hususta size faydalı olabilirsem, bana ne mutlu...

(Arkası var)

Bu akşam SARAY Sinemasında

Mevsimin en şayanı hayret ve orijinal filmi:

ŞEYTAN DOKTOR

BAŞLIYOR. Baş Rollerde:

ROBERT YOUNG — FLORENCE RİCE

Kara sihirbazlık - Aşk. Hayat ve İpnotizma - Karanlıklar şeytanı kimdir? gibi merakh ve esrarengiz sahnelerle dolu bir film...

BU AKŞAM İPEK Sinemasında

Muazzam Amerika filosunun iştirakile, Amerika denizcileri arasında geçen ve çok kuvvetli, hissî bir mevzua dayanan muazzam film...

DENİZ ARKADAŞLARI

Baş Rollerde:

NANCY KELLY-JOHN HALL

Ayrıca: Renkli MİKİ MAVS

Suikast Davası

—Baş tarafı 1 incide—

Müddeiumumî, bundan sonra 2 şubattaki hâdisenin vukuunu uzun uzadıya anlatmakta, hâdiseden sonra toplanabilen vesaik ve Ömerin parçaları üzerinde hazırlanan ehli vukuf ve mütehassıslar raporlarını teşrih etmekte ve Milli Müdafaa Vekâleti fen heyetinin verdiği raporu mevzuubahis ederek infilâk sahasında yapılan tahkikat neticesinde aşağıdaki iki madde üzerinden istifade edildiğini bildirmektedir.

Bu iki madde şudur:

A — İnfilâk merkezinin bir tarafında ve merkezden 6 metre mesafedeki en yakın ağacın dibinde kasık arasından kopmuş ve üstünde çorabı duran kundura ve bir sol bacak.

B — Yol kenarındaki dikenli telle tahdit olunmuş bir bahçede bulunan bir sağ bacak.

İnfilâk Nasıl Oldu?

Müddeiumumî, infilâk sahasında vak'anın ne suretle olduğunu izah ederek Ömerin parçalanmış kısımlarını infilâk ile Papen arasındaki mesafeyi vaka mahallinde bulunan diğer parçaları ve ayni gün alınan adlî raporu, parçalanmış tabancayı zikrettikten sonra infilâk eden maddenin ağlebi ihtimal, şahsın göğsünün üstünde patladığını söylemiş ve vak'adan az evvel hâdise sahasını tasvir etmiştir.

Müddeiumumî, Fon Papenin her sabah evinden yaya olarak sefarete gitmeyi itiyat edindiğini, o sırada Mefaret ile Bigünüm Kavaklıdereye gitmekte olduklarını, bu sırada bir şahsın, elinde kırmızı beze sarılmış bir cisimle beraber ağır adımlarla ayni istikamette yoluna devam ettiğini ve yine ayni zamanda 1208 numaralı şoför Fahrinin istasyondan yolcu alarak mezkûr cihete gitmekte olduğunu ve kucağında bir cisim getirmekte olan bu şahsın şoför Fahri tarafından görülüp kıyafet ve cesâletinin tesbit edildiğini de söylemiştir.

Müddeiumumî bundan sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

— Bu esnada Papen ile refikası Kavaklıdere istikametinde yürümekte olan bayanlarla karşılaşarak yollarına devam etmişlerdir. Karşılaşmayı müteakip meçhul şahıs hemen dönmüş ve şehir istikametinde i vük elçiyi takibe başlamıştır. Takip devam ederken bir taraftan da kucağındaki madde üzerinde bir takım hazırlıklar yapmıştır.

Bu kısa an içinde mezkûr şahıs maddeyi infilâk ettirmiş ve kendisi de berhava olmuştur. İnfilâkin şiddetinden Büyük Elçi ve refikası yere yuvarlanmışlarsa da kendilerine bir şey olmamıştır.

Müddeiumumî, vak'anın nasıl cereyan ettiği hakkındaki bu izahatından sonra:

Cürüm Ve Failleri İçin Dikkat Olunan Noktalar

— Şu cihet kolaylıkla anlaşılıyor ki, bu hâdise en ince teferruatına kadar düşünülerek hazırlanmış ve bilhassa failin meydana çıkmaması keyfiyetine dikkat olunmuştur. Vesika olmayışı ve her izin ortadan yok edilişi bizde meydana gelen bu kanaatin birer burhanıdır, demiştir.

Müddeiumumî, bütün bunlara rağmen hâdisenin ertesi günü failin hüviyetinin tâyin ve tesbiti imkân dairesine girdiğini anlatarak, meçhul şahsın Ömer Tokat olduğunu, diğer mazunların da Abdurrahmanın samimî itirafiyle nasıl ele geçtiklerini anlatmış: Ömerin ayni zamanda kovu bir komünist olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Bundan sonra Abdurrahmanın şahsiyetini tayin eden müddeiumumî, Abdurrahmanın bu esnada ne suretle Türkiyeye geldiğini, hariçteki hayatını, Üsküp konsolosluğumuzun bu hususta yapmış olduğu tahkikatı anlatmıştır.

Bunu müteakip Süleymanın hayatına geçmiş, bilâhare Yorgi Pavlofun şahsiyetini anlatmıya başlıyan müddeiumumî: "Bir çok işleri becerebilecek kabiliyette olduğuna şüphe bulunmıyan ihtiyatlı ve tedbirli bir adam ve hazırlanan trajedinin en korkunç aktörü" demiştir.

Müddeiumumî, İstepan Podoçki'nin hakkında tahlilde bulunmıya başlamış, bunun eylûl 941 de Türkiyeye gelerek Tepebaşında Lozan Palas oteline indiğini ve Suriyeye gitmek için vize tedarikine çalıştığını, memleketimizde iki ay ikametine izin verilmişse de izin müddetinin hitamında tekrar Suriye vizesinden istifade ederek memlekette kalmak istediğini ve muvaffak olamıyarak 9/1/942 tarihinde memleketimizden ayrıldığını bildirmiştir.

Müddeiumumî bundan sonra suikastın nasıl hazırlandığını anlatmış ve Süleymanın 939 da Türkiyeye gelerek Yıldız otelinde Abdurrahmanla nasıl görüştüklerini, bu görüşmeden bir ay sonra Süleymanın Marsel berber salonuna kalfa iken, Yugoslavyadaki Ali ve Rıfkı isminde iki komünist arkadaşından kendisine bir Yugoslavyalı tarafından mektup getirildiği ve türkçe bilmediğinden Süleymandan yardım istediğini ve bunun Niyazi olduğunu, Niyazi ağabeyisini ticaret için Moskovaya gideceğini ve vize için kendisini Sovyet sefaretine götürmesini rica ederek, Süleymanın da bu dileğini yerine getirdiğini, Niyazinin İstanbulda 43 gün kalarak Süleymanla konuşmalarının tevali ettiğini, diğer Üsküplülerle Aksarayda Vardar kıraathanesinde buluştuklarını, orada Süleyman Niyaziyi Abdurrahmanla tanıştırdığını, Niyazi Moskovaya hareket ederken Süleymana yazdığı vedâ mektubunda şahsına ait olmak üzere kendisine tevdi edilecek olan bir miktar paranın nezdinde muhafaza edilmesini ve istediği zaman gönderilmesini bildirmiştir.

Gizli Muhabereler

Bundan sonra Niyazi ile Yugoslavyadaki Fahri arasında Süleyman vasıtasiyle muhabere başlamış ve Süleyman fazla okuması olmadığından bu muhabere Abdurrahmanın yardımiyle yapılmıştır.

Bu sırada Fahri Yugoslavyadan, Adapazarına bakkalın karısiyle bir bavul gönderdiğini, bu bavulu almak üzere Niyazinin parasından harcamak şartile Adapazarına gidip bu bavulu alıp Niyaziye göndermesini, Süleymana bir mektupla bildiriyordu. Bundan sonra Abdurrahman Yugoslavyaya gitmiş ve giyaben tanıştığı Fahri ile şahsen de tanışarak bu suretle gerek Fahri, gerek Süleymanın temayüllerine tamamen vakıf olmuş ve Süleymana Moskovada Niyazi için Fahri tarafından ikinci bir bavul verilmiştir. Abdurrahman bavulu Süleymana tevdi etmiş, fakat Moskovadaki Fahri ile muhabere kesildiğinden bavulların her ikisi de Moskovaya gönderilemiyerek Süleymanda kalmıştır.

Abdurrahman Yugoslavyada iken Fahri ve Niyazinin isimleri namı müstear olduğunu anlamış ve Fahrinin kendisine bavullarda mühim evrak saklı olduğunu söylediğini Süleymana anlatmıştır.

Süleyman Niyaziden uzun müddet malûmat almayınca bu mühim vesaiki Sovyet konsoloshanesine teslim etmek için vasıta aramış ve rusça bilen Polonyalı mühendisin kendisini sefarete götürebileceğini tahmin etmiştir. Süleyman bu suretle sefaretaneye gitmek yolunu bularak 941 senesi eylûlünün ilk haftasında sefarete bavulları ve Niyaziye ait olup Moskovadan iade edilen taahhütlü mektubu vermiye gitmiş, kapıda Novikof isminde biriyle karşılaşmış ki, bu zat Sovyet sefareti hava ataşesi muavinidir.

Bavullardaki Evrak

Kendisi sefarette bir odaya alınmış ve tercüman vasıtasiyle görüşerek bavullardaki evrakı teslim etmiştir. Bundan sonra berber salonunda çalışırken Süleymanın sefarette gördüğü bir adam traş olmıya gelmiş ve Süleymanı sefarete davet etmiştir. Süleyman hastalandığından bu davete biraz geç olarak 27 eylûl 941 de gitmiştir. Sefaret ataşesi Abdurrahmandan, Yugoslavyadan gönderilmiş bir takım vesikalar bulunup bulunmadığının sorulmasını ve Abdurrahmanla şahsen tanışmak istediğini söylemiş. Süleyman bu teklifi kabul ve yol parası olarak 30 lira almış, bir de senet vermiştir.

Berber salonundan izin alarak İstanbula gelmiş, Beyazıttaki kahvede hemşehrileriyle görüşmiye giderken, Üsküpten tanıdığı Ömer Tokadı görmüş, Abdurrahmana beraber gitmişlerdir.

Süleyman aldığı talimat veçhile 1 teşrinievvel 941 de Taksimdeki Belediye bahçesinde tayin edilen mahalde beklemiş, fakat parola söyliyecek adam görünmemiş, bunun üzerine Süleymanla evlerine dönmüşlerdir. Bir müddet sonra Abdurrahman bavulda daha başka vesikaların bulunması ihtimalinden şüphelenerek bavulun astarını yırtmış ve içinde latin harfleriyle yazılmış bazı vesikalar daha bularak bunların Yugoslavyalı hapishanede mevkufların geçirdikleri hayat, işkenceler ve miktarları hakkında malûmat bulunduğunu görmüştür.

Selâm Parolası Ve Kornilof

Süleyman 3 teşrinievvelde randevu yerine tekrar gittiği zaman selâm parolasını veren şahsın evvelce sefarette görüldüğü ve sonra berber salonuna traş için gelen Leonit Kornilof olduğunu görmüştür.

Kornilof ertesi gün traş olmak için dükkâna gelmiş ve dükkânın arka tarafında Süleymandan son vesikaları da almıştır. Süleyman ertesi gün Abdurrahmanı tanıştırmak için bir randevu vermiş, ertesi günü Sultanahmette saat 7 de Abdurrahmanı Kornilofa tanıştırmıştır. Kornilof Abdurrahmanla konuşurken acaba Türkiyenin harbe girip girmiyeceğini evvelden öğrenemez miyiz? diye sormuştur. Süleyman Ankaraya dönmüş, bundan sonra Kornilof Abdurrahmanı başka bir şahsa tanıştırmıştır. Bu şahıs Pavloftur.

Müteakip toplantılarda yazdığımız mevzular izah olunduktan ve Abdurrahmanın Ömer Tokatla Kornilof ve Pavlofu ne suretle tanıştırdığı zikredilmektedir.

Pavlofun Abdurrahman ve Ömerden emin olduktan sonra nasıl yavaş yavaş açıldığı, iddianamede izah edilmektedir.

Nişan Talimleri

Müddeiumumî, Pavlof ve Kornilofun İstepan ve Abdurrahman ile Ömerin nasıl tanıştırıldığını, tabanca, nişan talimleri ve portakal şeklinde bir bomba gösterilmesi, İstepanın tarifine göre, suikastın tabanca ile yapılarak bombanın hâdiseden sonra kargaşalık vücuda getirmek için kullanılmasının tasarlandığını zikretmektedir.

Müddeiumumî iddianemesini okuması 2,5 saat devam etti. Müddeiumumî son söz olarak, Abdurrahman ve Süleyman her türlü itiraflarda bulunduklarını, bugün ise hâkimlerin kararına intizar etmekte olduklarını, Pavlof ve Kornilofun dahi hâdiseleri inkâr ettiklerini, fakat nasıl olup da bu işe karıştırılmış olduklarını asla izah edemediklerini, yurt dışında bulunan İstepan adlı maznunun ortada mevcut olmadığı için, hakkında henüz bir şey söylemenin imkânsız olduğunu, ifade ederek, Pavlof ve Kornilof hakkında 62 ve 64 üncü, Süleyman ile Abdurrahman hakkkında da 62 nci ve 65 inci maddelerin delâletiyle 450 nci maddenin 4 üncü bendine uyularak, cezalandırılmalarını talep etti.

Avukat Söylüyor

Bundan sonra reis, avukata ve maznunlara ne diyeceklerini sordu:

Avukat müdafaanın hazırlanması için zamana ihtiyaç hâsıl olduğunu, dosyaların kendi tarafından iyice tetkik edilemediğini söyliverek müddet istedi ve Pavlofla Korniloftan sonra kendisinin müdafaada bulunacağını bildirdi. Abdurrahman bir diyeceği olmadığını söyledi, Pavlof ise, muayyen evrakı tetkik için bunların ve iddianamenin bir tercümesinin de aynen kendisine verilmesini, bu iş için bir tercümana ihtiyacı bulunduğunu, buna müsaade edilmediği takdirde, Korniloftan yardım görmesini temin için müsaade istiyerek en az 10 gün müddete ihtiyacı bulunduğunu ifade etti.

Kornilofun Sözleri

Bundan sonra Kornilof da kendi müdafaasına ait hazırlıkları ikmalden sonra Pavlofa yardım edebileceğini ifade ederek iddianamenin bir kopyasını istedi. Süleyman da ayni şeyi tekrar etti.

Karar

Bunun üzerine mahkeme heyeti 15 dakikalık bir müzakerede bulundu ve şu kararı tefhim etti:

"Maznunların müdafaalarını sırf kendi bakımlarından yapmaları lâzım gelmesine göre, Abdurrahmanın müdafiinin maznunlardan Kornilof ve Pavlofun müdafaasından sonra, Pavlofun da müdafiin beyanından sonra, müdafaalarını yapmalarına müsaade edilmesi hakkındaki taleplerinin reddine ve Pavlofun türkçe bilmemesine mebni, kendisine tebliğ edilecek iddianameyi dilediği şahsa tercüme ettirmesi veya mahkemece bu hususta tavzif edilecek tercümandan istifade etmesi hususunda muhayyer bırakılmasına ve her 4 maznunun etraflıca dosyayı tekrar tetkik ederek müdafaalarını yapmalarını temi niçin kendilerine mihel verilmesine ve vâki talebinize mebni son iddianame suretlerinin Kornilof ve Süleymana da ayrıca tebliğ ettirilmesine ve bu sebeple de duruşmanın Haziranın 3 üncü çarşamba günü saat 9,30 a bırakılmasına karar verilmiştir.

Müddeiumuminin Tatbikini İstediği Ceza Kanunu Maddeleri

Madde 62 — (Muaddel) Bir kimse işlemeyi kasdettiği cürmün icrasına taallûk eden bütün fiilleri bitirmiş, fakat ihtiyarından olmıyan bir sebepten dolayı o cürüm meydana gelmemiş ise kanunda yazılı olmıyan yerlerde fiil ölüm cezasını müstelzim olduğu takdirde müteşebbis hakkında 20 seneden aşağı olmamak üzere muvakkat ağır hapis ve müebbet ağır hapis cezasını müstelzim olduğu takdirde on beş seneden yirmi seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur. Sair hallerde o cürüm için kanunen muayyen olan ceza altıda birinden üçte birine kadar indirilir.

Madde 64 — (Muaddel 3/2/937) Birkaç kişi bir cürüm veya kabahatin icrasına iştirak ettikleri takdirde fiili irtikâp edenlerden veya doğrudan doğruya beraber işlemiş olanlardan her biri o fiile mahsus ceza ile cezalandırılır.

Başkalarını cürüm ve kabahat işlemiye azmettirenlere dahi ayni ceza hükmolunur. Ancak fiili icra edenin onu işlemekte şahsî bir menfaati olduğu sabit olursa azmettiren şahsın cezası, ölüm yerine yirmi sene ağır hapistir. Sair cezaların altıda biri indirilir.

450 nci Maddenin 4 üncü Bendi

450 nci maddenin dördüncü bendi, fiil (taammüden icra olunursa) dır. Cezası fail ölüm cezasına mahkûm edilir.

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No. Es.	No. Ye.	Muhammen Mesahası M2. Ds.	Muhammen Kıymeti Lira Kr.	Teminatı Lira Kr.
Beyoğlu	İnönü	Ölçek	Arsa	55,57	69) 71) 73)	— 500 00	3457 50	257 07
Beyoğlu	İnönü	Çayır	Arsa	48 50 52	68) 70))	142 50	798 36	59 88
Beyoğlu	İnönü	Çayır	Arsa	44 46	64) 66)	144 00	753 72	56 52
Beyoğlu	İnönü	Çayır	Arsa	40) 42)	60) 62)	145 00	758 72	56 92
Galata Kasımpaşa	Kemankeş Ahmet-	Kılınç Ali Demir-	Dükkân) ve) Depo)	11 13 15	15) 17) 19)	— 2:21 hissesi	898 50	44 88
		Kaptan Han S.)	Hane	80	2)	Tamamı	500 00	37 50
				8M.	118)			
Beyoğlu	Firuzağa	Bostanbaşı	Arsa	45	4	21 50	107 50	8 06
Beyoğlu	Firuzağa	Bostanbaşı	Arsa	45	6	34 00	170 00	12 75

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile satılmak üzere on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhaleleri 25 Mayıs 942 Pazartesi günü saat on bestedir. İsteklilerin Akarat ve Mahlûlât kalemine müracaatları. (5355)

Matbuat Teknisyenleri Birliğinin Senelik Kongresi

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliğinden:

Senelik kongremiz 24/5/1942 Pazar günü saat 13 te Eminönü Halkevi salonunda yapılacağından ikinci bir toplantıya mahal vermemek için bütün âzanın teşriflerini ehemmiyetle rica ederiz.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT:

1 — Bir senelik bilânçonun tetkiki ile idare heyeti faaliyet raporu
2 — İdare heyetinin ibrası
3 — Yeni idare heyeti seçimi.

Ayakkabıcılar Cemiyetinden:

Mukavva için yazılmış olan san'atkârların hisselerini almak üzere müracaatları ilân olunur.

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	NEV'İ	Muhammen Bedel	Teminat
1114-51217-1	Mecidiyeköyünde 1 pafta 1 ada 7 parsel No.lı 750 metre murabbaı arsanın tamamı.	375	29
2	Mecidiyeköyünde 1 pafta 1 ada 9 parsel No.lı 1148 metre murabbaı arsanın tamamı.	574	44
3	Mecidiyeköyünde 1 pafta 1 ada 10 parsel No.lı 920 metre murabbaı arsanın tamamı.	460	35
4	Mecidiyeköyünde 1 pafta 1 ada 11 parsel No.lı 1270 metre murabbaı arsanın tamamı.	635	48
5	Mecidiyeköyünde 1 pafta 1 ada 12 parsel No.lı 1046 metre murabbaı arsanın tamamı.	732.20	55
6	Mecidiyeköyünde 1 pafta 1 ada 4 parsel No.lı 572 metre murabbaı arsanın tamamı.	343.20	29
7	Mecidiyeköyünde 1 pafta 2 ada 3 parsel No.lı 644 metre murabbaı arsanın tamamı.	450.80	34
8	Mecidiyeköyünde 1 pafta 2 ada 5 parsel No.lı 800 metre murabbaı arsanın tamamı.	560	42
10	Mecidiyeköyünde 1 pafta 4 ada 10 parsel No.lı 1166 metre murabbaı arsanın tamamı.	1166	88
12	Mecidiyeköyünde 1 pafta 4 ada 13 parsel No.lı 537 metre murabbaı arsanın tamamı.	644.40	49
18	Mecidiyeköyünde 2 pafta 8 ada 7 parsel No.lı 344 metre murabbaı arsanın tamamı.	1032	78
19	Mecidiyeköyünde 2 pafta 8 ada 8 parsel No.lı 1234 metre murabbaı arsanın tamamı.	1234	93
20	Mecidiyeköyünde 2 pafta 8 ada 9 parsel No.lı 392 metre murabbaı arsanın tamamı.	235.20	18
21	Mecidiyeköyünde 2 pafta 10 ada 6 parsel No.lı 428 metre murabbaı arsanın tamamı.	111.28	9

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 1/6/942 Pazartesi günü saat 14 te Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda ayrı ayrı ve açık arttırma ile satılacaktır. İsteklilerin teminatlarını ihale günü öğleye kadar Malsandığına yatırmaları ve nüfus hüviyet varakalariyle birlikte mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. Fazla izahat için mezkûr müdürlüğe müracaat. (5568)

Devlet Demiryolları ilânları

Eskişehir Cer Atelyesi için tesviyeci ve tornacı alınacaktır. Sanat imtihanı Haydarpaşa Deposunda yapılacaktır. Asgari S. 2 işçi derecesinde bulunanlar tavzif edilecek ve ücreti imtihanda göstereceği liyakate göre tesbit edilecektir.

Taliplerin Haydarpaşa İşletme Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (3362 — 5388)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden

On bir bin metre bezi Ofisimiz tarafından verilmek şartile örtülük müşamba diktirilecektir. Talip olanların şartnamesini parasız olarak muhaberat servisimizden almaları ve açık pazarlığı yapılmak üzere 25.5.942 Pazartesi günü saat on beşte Sirkecide Liman Hanındaki şubemizde hazır bulunmaları rica olunur. (5666)

Mısır Limanlarında Bulunan MALLAR HAKKINDA

İthalâtçı ve İhracatçı Birlikleri

Umumî Kâtipliğinden:

Memleketimize ithal olunmak üzere Mısır Limanlarında bulunan malların sür'atle memlekete ithali yolunda alınan tedbirler dolayısiyle, —Birliklerimiz âzası olsun olmasın— bütün alâkadarların aşağıda gösterilen hususları en geç 25/5/942 tarihli Pazartesi günü Umumî Kâtipliğimiz Bürosuna tahriren bildirmeleri ehemmiyetle cira olunur.

1 — Satıcının adı
2 — Tediye şekli
3 — Malın cinsi, miktarı ve mübayaa kıymeti
4 — Malın hangi Mısır Limanında bulunduğu

İstanbul Belediyesi İlânları

Karaağaç Müessesatı Buz Fabrikası ve soğuk hava kompresörleri için alınacak 1000 kilo saf mayi amonyak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosunun tahmin bedeli 8 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 637 lira 50 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir.

İhale 5/6/942 Cuma günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, 942 yılına ait Ticaret Odası ve kanunen ibrazı lâzımgelen diğer vesaik ile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. (5684)

RADYO PROGRAMI

21 MAYIS 1942

7.30	Program	19.30	Ajans
7.33	Karışık Program	19.45	Halkevleri Folklor Saati.
7.45	Ajans	20.15	Radyo
8.00	Karışık Program	20.45	Kürdilihicaz makamından şarkılar
8.15	Evin Saati	21.00	Ziraat Takvimi
12.30	Program	21.10	Şarkı ve Türküler
12.33	Türküler	21.30	Konuşma
12.45	Ajans	21.45	Rasyo Senfoni Orkestrası
13.00	Peşrev, Beraber Semai ve Şarkılar	22.30	Ajans
18.00	Program	22.45	Kapanış
18.03	Çifte Fasıl		
19.00	Konuşma		
19.15	Dans Müziği		

Yeni neşriyat:

Bir medeniyetin sonu

"İktısadî Devletçilik,, müellifi Ahmet Hamdi Başar, "Bir Medeniyetin Sonu,, isminde son derece mühim yeni bir eser neşretmiştir. Başar, bilhassa Harp Sonu Dünyasını tamamen orijinal bir görüşle inceliyen dört kitabını okumuş olanlar yeni eserine koyduğu isim altında ne gibi yeni meseleler ortaya atılacağını kestirebilirler.

Fikir hayatımızda mühim hareketler uyandıracağına ve hakkında bir çok sözler söyleneceğine şüphe olmıyan bu eserin şimdilik yalnız intişarını okuyucularımıza haber vermekle iktifa eder, ve her münevvere bu kitabı tavsiye eyleriz.

FİYAT İSTATİSTİKLERİ

İstatistik Umum Müdürlüğü Fiyat istatistiklerinin dördüncü cildini neşreylemiştir. (80) sahifeden ibaret olan bu eser 1940 senesinde 87 vilâyet ve kaza merkezinde 86 çeşit yiyecek, içecek, giyecek ve yakacak maddesinin perakende satış fiyatlarının senelik vasatilerile, aylık olarak azamî ve asgarî fiyatlarını ve bazı hizmetlerin bedellerile, ev kiralarını müfassalan göstermektedir.

Eser, alâkadarlara bedelsiz olarak verilmektedir.

Meşhur bir cild mütehassısının şayanı hayret keşfi olan «BİOCEL» tabir edilen kıymetli gençleştirici cild unsuru şimdi (pembe renkteki) Tokalon kremlerinin terkibinde bulunuyor. Her akşam yatmazdan evvel yüzünüz ve her sabah daha genç uyanınız. Gündüzleri de beyaz renkte (yağsız) Tokalon kremi kullanınız. Cildi beyazlatır, taze leştirir ve kadife gibi yumuşatır.

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU

Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalaj sevk masrafı olarak 20 kuruşluk pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 11-E Posta kutusu 622, İstanbul.

Konferans

Bugün, 21 Mayıs, 18,30 Beyoğlunda Union Francaise'de yük Milli Şair Nâmık Kemâlin hayatı ve eserleri hakkında Tan Bay François Psalby tarafından konferans verilecektir. Duhul serbesttir.

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Krş.	2700 Krş.
6 AYLIK	750 „	1450 „
3 AYLIK	400 „	800 „
1 AYLIK	150 „	300 „

— DİKKAT —

Gazetemize gönderilen yazılar neşredilsin neşredilmesin iade olunmaz ve ziyaından mes'uliyet kabul edilmez.

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu
Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
Basıldığı yer: (H. Bekir Gürsoy ve A. Cemaleddin Saraçoğlu matbaası)